

دولت سهم خود از سایپا و ایران خودرو

رامی فروشد

‏* عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس: با تصویب نهایی و اگذاری حدود ۱۴ درصد سهام دولت در ایران خودرو و حدود ۱۷ درصد سهام دولت در سایپا در هیات وزیران، این اتفاق به زودی عملیاتی می‌شود

صفحه ۲

دوشنبه ۳۰ اردیبهشت ۱۳۹۸ - ۱۴ رمضان ۱۴۴۰ - ۲۰ مه ۲۰۱۹ - سال نودوسوم - شماره ۲۷۲۸۶ - ۱۲ صفحه به همراه ۸ صفحه ضمیمه - تک شماره ۱۰۰۰ تومان

در دیدار با جمعی از اصحاب فرهنگ و هنر

رئیس جمهوری: ملت ایران صاحب منطق

واهل مذاکره است

‏* ما اهل مذاکره و منطق هستیم، اما ادعای طرفی که می‌گوید ما را به میز مذاکره می‌کشاند، واهی است

‏* در برابر زورگویی دشمن هیچگاه تسلیم نخواهیم شد

‏* با وحدت و همدلی و برنامه‌ریزی می‌توانیم از مشکلات عبور کنیم

‏* روزهای سختی پیش رو داریم اما علی‌رغم همه سختی‌ها به آینده امیدوار هستم

‏* تعامل با دنیا نیازمند دانش، علم و هنرمندی است

‏* وجود مشکلات بسیار نتیجه ضعیف شدن سرمایه اجتماعی است

‏* احساس غرور ملی و امید و نشاط سرمایه اصلی کشور است و می‌تواند روند حل مشکلات را تسریع کند

‏* از همه هنرمندان و اصحاب هنر توقع و انتظار داریم که با ابزار هنر سرمایه اجتماعی کشورمان را تقویت کنند

‏* هنرمندان با هنرمندی و خلاقیت، امیدوار جامعه‌بازسازی و تقویت کنند

‏* آنچه امروز برای همه‌حائز اهمیت است، وجودفضای مناسب برای کسب و کار، تجارت و فضای امید به آینده است

‏* بزرگ‌ترین مشکلات اقتصادی برای بخش‌هایی از جامعه است که در آمد ثابت دارند و دولت باید در حد توان برای افزایش حقوق کارمندان و کارگران تلاش کند

‏* هیچ قدرتی بالاتر از قدرت ملی و افکار عمومی نیست

صفحه ۲

تایم: هیچ طرح واقعی برای تقابل با ایران وجود ندارد

‏* روزنامه آمریکایی و اشنگتن پست: سیاست‌های آمریکاباعث کاهش اعتبار سیاست خارجی ترامپ و کاهش کژپنه‌ها شده است

‏* «ترامپ» بارها از تهدید به کارگیری نیروی نظامی علیه کشورها عقب نشینی کرده است

صفحه ۲

پوتین: از مشروعیت بین‌المللی فلسطین حمایت می‌کنیم

‏* رئیس‌جمهوری روسیه در نامه‌ای به محمودعباس، از نقض قوانین بین‌المللی در فلسطین توسط صهیونیست‌ها ابراز نگرانی کرد

‏* روزنامه معاریو: ناکارآمدی سامانه گنبد آهنین، اسرائیل را بر آن داشته تا به فکر جایگزین آن باشد

‏* عفو بین‌الملل: اسرائیل به نظام‌های مستبد، سلاح و دستگاه جاسوسی می‌فروشد

صفحه ۱۲

با حمایت ستاد اجرایی فرمان حضرت امام انجام می‌شود

شماره گذاری خودروها منوط به تأیید سازمان مسکونی محرومان در مناطق سیل زده

‏* در قالب این تفاهمنامه ستاد اجرایی فرمان حضرت امام ۳۰ میلیارد تومان برای احداث ۲۰ هزار واحد مسکونی محرومان (هر واحد ۱/۵ میلیون تومان) مناطق سیل زده به بنیاد مسکن می‌پردازد

‏* رئیس هییریدی تا ۳ ماه آینده بازسازی واحدهای تعمیراتی در سیل اخیر به پایان می‌رسد

‏* باتصویب نمایندگان مجلس شورای اسلامی، شرکت‌های خودرو ساز را موظف کردند هنگام فروش، قیمت تمام شده، درصد سود و قیمت قطعی محصول را محاسبه و به شورای عالی رقابت اعلام کنند

‏* واردات خودروهای سواری تمام برقی و تمام هیبریدی تا زمان تولید آنها در داخل از پرداخت حقوق ورودی معاف خواهد بود

اعطای جایزه اخلاق و نیایش به برگزیدگان حوزه فرهنگ

‏* دکتر عبدالرضا داوری: وقتی اخلاق نیست از اخلاق حرف می‌زنند، اگر اخلاق به وعظ و درس تبدیل شود نقص بزرگی در زندگی و جان آدمی روی داده است

‏* کهن ترین نسخه خطی صحیفه سجادیه از سوی دکتر اشرف بروجردی به سیدمحمد خاتمی اعطا شد

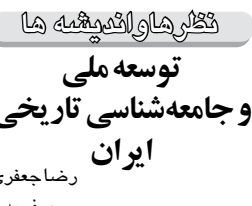
تخصصی

درس های

برای صنعت

خودروسازی ایران

صفحه ۷

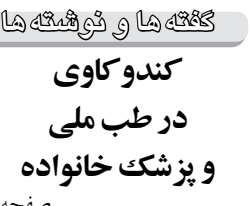
تقارن های اشمی هنها

توسعه ملی

و جامعه‌شناسی تاریخی ایران

رضاجعفری

صفحه ۶

گفته ها ی نوشته ها

کندوکاوی

در طب ملی

و پزشک خانواده

صفحه ۵

تبعات سیاسی

یک افشاکاری رسانه‌ای

سید مسعود رضوی

صفحه ۲

تجاربش

شرح دعای روز چهاردهم

ماه مبارک رمضان

آیت الله سیدروح الله خاتمی (ره)

صفحه ۲

مجموعه برداشتهای دکتر علی شریعتی از قرآن و سنت

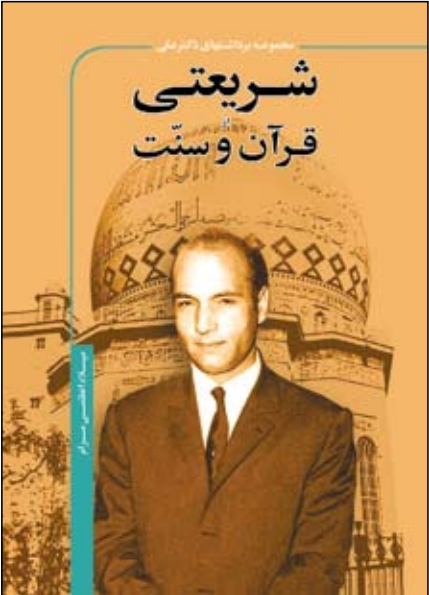
انصاف این است که مرحوم دکتر علی شریعتی را باید در شمار مصلحان اسلام‌گرای معاصر به شمار آورد. او بر آن بود که جامعه اسلامی بایست دوباره به خوشن خویشتن خویش برگردد و لازمه این کار، بازگشت به قرآن مجید است و در این مسیر تا آنجا که از او ساخته بود و مجال یافت، نگرشی تازه به قرآن و متون تفسیل اسلامی را مطرح کرد و حرفش این بود که: «هر چه می‌گویم، نظریه است و به عنوان جزم و قطع نیست، فقط به اندیشیدن دعوت می‌کند و همین‌ا در این مطالعه به نتایجی رسیدم،اما نه شما باید معتقد باشید که آنچه می‌گویم صد درصد درست است و نه خود معتقدم که صد درصد درست است. از نظر گرایش جامعه‌شناسی که رشته تخصصی من است، تحقیقی شده است که می‌شود. شما خود با تفکر و جستجوی بیشتر با پرسش و طرح در مجامع علمی، باید کاری کنید که این مسائل پخته و حل‌جی شوند.»

هدف از جمع‌آوری این کتاب، گرد آوردن برداشتهای دکتر شریعتی از قرآن در یک مجموعه است تا خواننده درک در دست و دقیقی از جهت‌گیری وی نسبت به قرآن و نوع الهام‌گیری او از این کتاب آسمانی داشته باشد. اما همان‌طور که خود دکتر متذکر شده: «برای رسیدن به این هدف همه چیز، حدیث، روایت، تاریخ، سیریه پیغمبر(ص) و سیریه(ع) باید در پیرامون قرآن باشد؛ زیرا آنها وسیله فهم درست‌تر آنند. قرآن ما را از آنها بی‌نیاز نمی‌کند و برای فهم و راه یافتن درست به قرآن، عترت‌بهرترین راه درست رسیدن به قرآن است. فهم‌بهرترین و مطمئن‌ترین مفسرین قرآنی هستند و علی(ع) بهترین کسی است که ما به وسیله او می‌توانیم قرآن را درست بخوانیم و بفهمیم.» و معتقد بود: «سیره پیغمبر به معنای تجسم عینی حقیقت خود اسلام است»؛ به همین دلیل دو بخش: سنت پیامبر(ص) و سنت حضرت علی(ع) به این کتاب افزوده شد.

قبل از هر بخش، مطالبی با عنوان «سیمای قرآن»، «سیمای محمد(ص)»، «سیمای علی(ع)» آمده است که برداشتهای شریعتی از قرآن، پیامبر(ص) و امام علی(ع) به عنوان یک تیپ مشخص است. هدف از نقل این گونه‌مباحث این است تا خواننده با جمع این نگاه تیپ‌شناسانه و برداشتهای جزئی‌تر دکتر شریعتی از قرآن و سنت، فهم دقیق و جامع‌تری نسبت به قرآن و سنت در اندیشه او داشته باشد.

فروشگاه مرکزی : تهران بزرگراه حقانی، روبروی ایستگاه مترو، ساختمان روزنامه اطلاعات، تلفن: ۲۹۹۹۳۶۸۶

انتشارات اطلاعات منتشر کرد:

شریعتی

قرآن و سنت

نگاه‌نگران نسل‌های آینده را باصرف‌فهرینه‌آب به آراش تبدیل کنیم.

آگهی مناقصه جهت برگزاری ارزیابی کیفی و مناقصه عمومی یک مرحله‌ای شماره: ۹۸/۱۰

[نوبت اول]

شرکت آب و فاضلاب روستایی استان سیستان و بلوچستان در نظر دارد عملیات اجرایی حفر ۱۰ حلقه چاه دستگاہی مربوط به مجتمع کورین واقع در شهرستان زاهدان را از طریق برگزاری مناقصه عمومی تأمین نماید. لذا از کلیه پیمانکاران دارای رتبه ۵ و بالاتر، در رشته کاوش‌های زمینی دعوت به عمل می‌آید تا براساس اطلاعات اعلام شده ذیل اقدام به خرید اسناد نمایند.

(۱) محل اجرای کار: شهرستان ایرانشهر، دشت مسسور بزمان

(۲) مبلغ برآورد اولیه ۶۶۹۸ میلیون ریال (براساس فهرست بهای سال ۱۳۹۸)

(۳) زمان فروش اسناد مناقصه: از تاریخ ۹۸/۲/۳ لغایت ۹۸/۳/۶

(۴) آخرین مهلت تحویل اسناد مناقصه: مورخ ۹۸/۳/۲۲ ساعت ۱۴ می‌باشد.

(۵) تاریخ و ساعت بازگشایی پاکت‌های ارزیابی کیفی: ساعت ۱۰ مورخ ۹۸/۳/۲۵ می‌باشد.

(۶) تاریخ و ساعت بازگشایی پاکت‌های مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۶ می‌باشد.

خرید اسناد از طریق سامانه ستاد مقدور می‌باشد

تذکر مهم: به استناد بند ۲ بخشنامه ۵۳۲ مورخ ۹۴/۵/۳ موضوع دستورالعمل مبلغ ظرفیت مجاز پیمانکاران برای شرکت در مناقصه و راجع کار، مبلغ ظرفیت آزاد پیمانکاران در پایگاه اطلاع‌رسانی sasir از سوی کارفرما کنترل و ملاک عمل قرار خواهد گرفت. لذا پیمانکاران می‌بایست بااطمینان از ظرفیت کاری مجاز(مبلغ ظرفیت آزاد) برحسب تعداد و مبلغ پیمانهای در دست اجرای خود اقدام به خرید اسناد نمایند. در غیر اینصورت مطابق دستورالعمل رسیدگی به تخلفات ناشی از عدم رعایت ضوابط راجع کار با آن شرکت رفتار خواهد گردید.

(۷) رفتار در یافت اسناد:

(۸) سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir

(۹) محل تسلیم اسناد تکمیل شده: بازگاری کلیه پاکت‌ها بر روی سامانه ستاد و تحویل پاکت اسناد ارزیابی کیفی و پاکت تضمین (الف) و پاکت پیشنهاد قیمت(ج) بصورت فیزیکی به دبیرخانه شرکت آب و فاضلاب روستایی استان س و ب.

تذکر: ضمناً کلیه شرکت‌کنندگان ملزم به بازگاری پاکت‌های مناقصه بر روی سامانه ستاد می‌باشند در غیر اینصورت پاکت‌های آنها بازگشایی نمی‌گردد.

تلفن تماس: ۰۵۴-۳۳۴۴۲۳۱۲۰ داخلی ۱۲۰
 نمابر: ۰۵۴-۳۳۴۴۵۰۵۶
 م‌الف: ۱۵۴
 شناسه آگهی: ۴۷۱۰۴۷

نگاه‌نگران نسل‌های آینده را باصرف‌فهرینه‌آب به آراش تبدیل کنیم.

آگهی مناقصه جهت برگزاری ارزیابی کیفی و مناقصه عمومی یک مرحله‌ای شماره: ۹۸/۱۱

[نوبت اول]

شرکت آب و فاضلاب روستایی استان سیستان و بلوچستان در نظر دارد عملیات اجرایی حفر ۱۰ حلقه چاه دستگاہی مربوط به مجتمع کهنانی واقع در شهرستان نیکشهر را از طریق برگزاری مناقصه عمومی تأمین نماید. لذا از کلیه پیمانکاران دارای رتبه ۵ و بالاتر، در رشته کاوش‌های زمینی دعوت به عمل می‌آید تا براساس اطلاعات اعلام شده ذیل اقدام به خرید اسناد نمایند.

(۱) محل اجرای کار: شهرستان نیکشهر (منطقه شورجاء) شهرستان دلاگان (منطقه چله‌چای)

(۲) مبلغ برآورد اولیه ۲۷۱۲۷ میلیون ریال (براساس فهرست بهای سال ۱۳۹۸)

(۳) زمان فروش اسناد مناقصه: از تاریخ ۹۸/۲/۳ لغایت ۹۸/۳/۶

(۴) آخرین مهلت تحویل اسناد مناقصه: مورخ ۹۸/۳/۲۲ ساعت ۱۴ می‌باشد.

(۵) تاریخ و ساعت بازگشایی پاکت‌های ارزیابی کیفی: ساعت ۱۰ مورخ ۹۸/۳/۲۵ می‌باشد.

(۶) تاریخ و ساعت بازگشایی پاکت‌های مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

خرید اسناد از طریق سامانه ستاد مقدور می‌باشد

تذکر مهم: به استناد بند ۲ بخشنامه ۵۹۲ مورخ ۹۴/۵/۳ موضوع دستورالعمل مبلغ ظرفیت مجاز پیمانکاران برای شرکت در مناقصه و راجع کار، مبلغ ظرفیت آزاد پیمانکاران در پایگاه اطلاع‌رسانی sasir از سوی کارفرما کنترل و ملاک عمل قرار خواهد گرفت. لذا پیمانکاران می‌بایست بااطمینان از ظرفیت کاری مجاز(مبلغ ظرفیت آزاد) برحسب تعداد و مبلغ پیمانهای در دست اجرای خود اقدام به خرید اسناد نمایند. در غیر اینصورت مطابق دستورالعمل رسیدگی به تخلفات ناشی از عدم رعایت ضوابط راجع کار با آن شرکت رفتار خواهد گردید.

(۷) رفتار در یافت اسناد:

(۸) محل تسلیم اسناد تکمیل شده: بازگاری کلیه پاکت‌ها بر روی سامانه ستاد و تحویل پاکت اسناد ارزیابی کیفی و پاکت تضمین (الف) و پاکت پیشنهاد قیمت(ج) بصورت فیزیکی به دبیرخانه شرکت آب و فاضلاب روستایی استان س و ب.

تذکر: ضمناً کلیه شرکت‌کنندگان ملزم به بازگاری پاکت‌های مناقصه بر روی سامانه ستاد می‌باشند در غیر اینصورت پاکت‌های آنها بازگشایی نمی‌گردد.

تلفن تماس: ۰۵۴-۳۳۴۴۲۳۱۲۰ داخلی ۱۲۰
 نمابر: ۰۵۴-۳۳۴۴۵۰۵۶
 م‌الف: ۱۵۵
 شناسه آگهی: ۴۷۱۰۴۸

نگاه‌نگران نسل‌های آینده را باصرف‌فهرینه‌آب به آراش تبدیل کنیم.

آگهی مناقصه جهت برگزاری ارزیابی کیفی و مناقصه عمومی یک مرحله‌ای شماره: ۹۸/۱۲

[نوبت اول]

شرکت آب و فاضلاب روستایی استان سیستان و بلوچستان در نظر دارد عملیات اجرایی ساخت یک باب مخزن ۵۰۰ متر مکعبی کهنانی واقع در مجتمع پیشین شهرستان چابهار را از طریق برگزاری مناقصه عمومی تأمین نماید. لذا از کلیه پیمانکاران دارای رتبه ۵ و بالاتر، در رشته آب‌دعوت به عمل می‌آید تا براساس اطلاعات اعلام شده ذیل اقدام به خرید اسناد نمایند.

(۱) محل اجرای کار: شهرستان چابهار

(۲) مبلغ برآورد اولیه ۵۵۲۳۷ میلیون ریال (براساس فهرست بهای سال ۱۳۹۸)

(۳) زمان فروش اسناد مناقصه: از تاریخ ۹۸/۲/۳ لغایت ۹۸/۳/۶

(۴) آخرین مهلت تحویل اسناد مناقصه: مورخ ۹۸/۳/۲۲ ساعت ۱۴ می‌باشد.

(۵) تاریخ و ساعت بازگشایی پاکت‌های ارزیابی کیفی: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۵ می‌باشد.

(۶) تاریخ و ساعت بازگشایی پاکت‌های مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

تذکر مهم: به استناد بند ۲ بخشنامه ۵۹۲ مورخ ۹۴/۵/۳ موضوع دستورالعمل مبلغ ظرفیت مجاز پیمانکاران برای شرکت در مناقصه و راجع کار، مبلغ کار، مبلغ ظرفیت آزاد پیمانکاران در پایگاه اطلاع‌رسانی sasir از سوی کارفرما کنترل و ملاک عمل قرار خواهد گرفت. لذا پیمانکاران می‌بایست بااطمینان از ظرفیت کاری مجاز(مبلغ ظرفیت آزاد) برحسب تعداد و مبلغ پیمانهای در دست اجرای خود اقدام به خرید اسناد نمایند. در غیر اینصورت مطابق دستورالعمل رسیدگی به تخلفات ناشی از عدم رعایت ضوابط راجع کار با آن شرکت رفتار خواهد گردید.

(۷) رفتار در یافت اسناد:

(۸) محل تسلیم اسناد تکمیل شده: بازگاری کلیه پاکت‌ها بر روی سامانه ستاد و تحویل پاکت اسناد ارزیابی کیفی و پاکت تضمین (الف) و پاکت پیشنهاد قیمت(ج) بصورت فیزیکی به دبیرخانه شرکت آب و فاضلاب روستایی استان س و ب.

تذکر: ضمناً کلیه شرکت‌کنندگان ملزم به بازگاری پاکت‌های مناقصه بر روی سامانه ستاد می‌باشند در غیر اینصورت پاکت‌های آنها بازگشایی نمی‌گردد.

تلفن تماس: ۰۵۴-۳۳۴۴۲۳۱۲۰ داخلی ۱۲۰
 نمابر: ۰۵۴-۳۳۴۴۵۰۵۶
 م‌الف: ۱۵۶
 شناسه آگهی: ۴۷۱۰۵۲

آگهی مناقصه عمومی دومر حله‌ای شماره: ۹۸/۵

شرکت توزیع نیروی برق استان مرکزی

۱- نام شرکت و نشانی: شرکت توزیع نیروی برق استان مرکزی به نشانی: بلک خیابان امام موسی صدر امور پشتیبانی با تلفن تماس ۰۲۶۲۲۲۴۰۰۸۶-۰۸۶-۰۸۶۲۲۲۲۸۰۳۸۰ در نظر دارد خدمات زیر را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.لذا از کلیه پیمانکاران دارای حداقل گرید ۴ در رشته نیرودعوت بعمل می‌آید در صورت تمایل به شرکت در مناقصه نسبت به دریافت اسناد اقدام نماید.

۲- شرح مختصری از خدمات

ردیف	شرح خدمات
۱	توسعه واحداث اسلارح و پهنه‌سازی شبکه‌های فشار ضعیف هوایی با استفاده از کابل خودنگهدار (نوعی سیمه کابل) به صورت حجمی و گنبد در دست
۳- سیرده شرکت در مناقصه جهت کل مناطق مبلغ ۲۳۷۰۱۰۰۰۰ ریال و جهت هر یک از مناطق به شرح زیر می‌باشد: مناقصه جهت ۱ راه به مبلغ فوق را به صورت ضمانت نامه بانکی ضمانت نامه موسسات بیمه گر گواهی خاص مطالبات قطعی تأیید شده توسط امور مالی شرکت توزیع جهت تضمین شده بانکی	
ت- مبلغ سیرده شرکت در مناقصه جهت منطقه ۲ معادل ۲۷۲۰۳۲۰۰۰۰ ریال می‌باشد.	
ب- مبلغ سیرده شرکت در مناقصه جهت منطقه ۲ معادل ۶۹۳۰۰۰۰۰ ریال می‌باشد.	
ج- مبلغ سیرده شرکت در مناقصه جهت منطقه ۲ معادل ۲۳۲۰۰۰۰۰ ریال می‌باشد.	
د- مبلغ سیرده شرکت در مناقصه جهت منطقه ۲ معادل ۲۳۲۰۰۰۰۰ ریال می‌باشد.	
هـ- مبلغ سیرده شرکت در مناقصه جهت منطقه ۲ معادل ۲۳۲۰۰۰۰۰ ریال می‌باشد.	
۴- سایر اطلاعات و جزئیات به استحضار می‌رساند: پیشنهادی که بعد از اتمام مدت مقرر در فرآیند واصل شود، هر چند به پیشنهادهای فائده‌سیرده‌های مخدوش، سیرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک‌شخصی و نظایر آن نیز تیار داده نخواهد شد.	
۵- مهلت فروش اسناد از تاریخ درج آگهی نوبت دوم به مدت ۱۰ روز کاری	
۶- مهلت فروش اسناد مبلغ ۲۰۰۰۰ ریال فیش واریزی در وجه سیمابانگ ملی به شماره ۰۱۰۵۱۳۴۲۱۷۰۰۰	
۷- مهلت بازگشایی اسناد مناقصه: مهلت جهت دست‌اندا مناقصه ۹ ساعت و ۹ روز شنبه مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۵	
۸- زمان بازگشایی ساعت ۱۲:۳۰ روز شنبه مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۵	
۹- محل تحویل و بازگشایی: از کابمیدان درآبی، خیابان امام موسی صدر، شرکت توزیع نیروی برق استان مرکزی واحد پذیر خاله محل بازگشایی سالن گفتاری شرکت توزیع نیروی برق استان مرکزی.	
۱۰- مبلغ برآورد اولیه ۲۰۰۰۰۰۰۰ ریال می‌باشد.	
۱۱- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.	
۱۲- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.	

۱- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۲- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۳- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۴- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۵- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۶- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۷- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۸- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۹- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۱۰- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۱۱- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۱۲- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۱۳- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۱۴- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۱۵- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۱۶- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۱۷- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۱۸- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۱۹- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۲۰- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۲۱- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۲۲- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۲۳- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۲۴- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۲۵- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۲۶- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۲۷- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۲۸- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۲۹- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۳۰- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۳۱- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۳۲- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۳۳- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۳۴- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۳۵- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۳۶- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۳۷- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۳۸- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۳۹- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۴۰- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۴۱- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۴۲- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۴۳- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۴۴- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۴۵- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۴۶- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۴۷- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۴۸- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۴۹- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۵۰- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۵۱- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۵۲- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۵۳- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۵۴- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۵۵- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۵۶- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۵۷- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۵۸- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۵۹- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۶۰- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۶۱- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۶۲- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۶۳- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۶۴- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۶۵- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۶۶- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۶۷- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۶۸- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۶۹- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۷۰- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۷۱- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۷۲- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۷۳- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۷۴- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۷۵- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۷۶- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۷۷- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۷۸- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۷۹- مهلت فروش اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/۲۷ می‌باشد.

۸۰- مهلت تحویل اسناد مناقصه: ساعت ۱۱ مورخ ۹۸/۳/

پاپاوالهانت

تبعات سیاسی یک افشای رسانه‌ای

سید مسعود رضوی

در اتریش ماجرای یک رده داده که از یک سسو شکنندگی و ضعف نظام دموکراسی اروپایی و رخنه‌های گوشه و کنارش را بر ملا می‌کند و از سوی دیگر بیانگر قدرت افشاکار و ی‌رقی‌ریب طوطی‌طاعت مستقل و رسانه‌های حرفه‌ای و قدرت ترنس‌ساز و دیرینه ناپ آهسته.

انسیگل، که نواز سباحه و میگردی دست یافته که‌هایز کریستین اشتراخه، معاون صدراعظم اتریش، که یک سیانگرس دست راستی و عضو شناخته شده ضد مهاجران و نژادگرای سابقه‌دار است، با یک خاتم روس تبار و جمعی از سررمایه‌داران و منتفضان گنگو می‌کند و وعده و وعده‌های مطرح کرده و البته سیانستین گورز رئیس نخست‌وزیر جوان هم ناچار شده درخواسات انتخابات زودهنگام را روی میز نیتش بگذارد!

این نوار و این جلسه محتوایی مهوع و به شدت زنده دارد و برای جامعه آزاد، دموکراتهای مسیحی، لیبرالسیان ستنی اروپا و نیز روشنفکران سوسیالیست و چپ مثل یک زلزله سیاسی و یک شوک فرهنگی اثر گذار بوده است. به ویژه او وعده فرارادهای چاق و سوده‌ای دادورده و در ازای حمایت رسانه‌ای برای او و حزیش مطرح می‌کند و به صراحت و وقاحت هم دست به این کار می‌زند.

پوشش و افشای حرفه‌ای و گزارش این جلسه در این زمان البته نیازمند تحلیل و تحقیق جداگانه است. ما در اینجا چند نکته را در همین محل و حوش بیان می‌نمایم زیرا حواشی و معاملات مشابه و تجارب همسان به درد ما خواهد خورد: هم در رسانه‌های مستقل و در راه لابی‌های نهان و آشکار...

اما عناصر ضدالگاشیک و در عین حال خرده فرهنگ‌های پوپولیست ضد سیاسی و ضد مسلمان و تنوازی و فاشیسم که مانند زخم‌هایی کهنه و ویرس‌هایی به جا مانده در قاف زامنی و روزگار تسلط نژاد را می‌نمود که در گفتگوی مذکور جست و یافت. اما من عنصر و محرک در این گفتگو‌ها هست که تنها محصول شرایط و رقابت‌های کنونی اروپاییان نیست و انگار به سراسر جهان معاصر ابر یافته و میکروبی همگانی و اپیدمی زشت سیاست و اقتصاد در عصر حاضر است.

اول اینکه پوپولیسم و بهروری از احساسات و عواطف زوده‌گذری که مثانه آن را باید در نفر نژادی و مذهبی و فرهنگ‌های افراطی یافت و دایماً موجب استعساک و بر خورده‌های انتحیاجار و غیر انسانی می‌شود به یک شیوه مرسوم و پرازده در عوالم سیاسی بدل شده است. گویی دیگر بزرگان و نوایع سیاست گذشته و انگار گاندی و لینکلن و شد سهرادر و مصدق و دو گل که خود جای دارند، ماندلا و جرج اوربان و شایگمان تحولات ضد خشونت و برابری طلبانه در عصر حاضر هم انگار جزو تاریخی کهنی اند و هیچ نسبتی با وضع آشفته کنونی ندارند.

امریکای ترامپ و برگزیت انگلیسی و ظهور راستگرایان در ایالتا و بعد هم در سلسله‌وار احزاب دست راستی در قلب اتحادیه اروپا یک اتفاق ساده و معمولی نیست، بلکه نشان از تقویت نزاعات پیورده و رشد سرطله‌های سیاسی

به نفع مایابی پنهان در پشت شرکت‌های چندملتی دارد.

دومین مسئله، بهروری از سیستم دولتی برای عقد قراردادهای یادآور سوادآور است و اینکه اگر مطبوعات مستقل و خبرنگاران و روزنامه‌نگاران شرافتمند و آرمانگرا نباشند و رسانه‌های ناپواسته و پراکنده به صورت مختار عمل نکنند، چنانچه خود زوید سیستم‌های سیاسی و دیوالسارزی و بوروکراسی فرورفته و دچار تپاهی نم‌شود یک نیک‌بختان خواهد شد.

نقد نشود که فقط برزیل و ونزوالا و ایالتا و اتریش می‌توانند دچار تلا برآیند شوند، بلکه اغلب کشورهای جهان مستعد این بیماری‌هایند، به جای توسعه و رشد متوازن و توزیع ثروتها و فرصت‌ها، مایابی هزار سر و هزار قایل بر همگان و همه چیز چیر، خواهد شد. قدر مسلم اینکه هر جا اقتصاد و تمرکز دولتی افزوتر باشد و صدای رسانه‌های مستقل کمتر شنیده شود، البته فساد و ابتغاف مالیات و قراردادی و راثی هم پیش و بیشتر است. روسیه نمونه عالی و نمونه تام و تمام این نوع غارت منابع ملی از سوی تیکه‌باران ناخذ و منتفذ بوده و چین هم نمونه‌ای البته کنترل شده و قدری سالمتر که در کنار رانت طلبی و رانت‌ساززی، به توسعه کشور برجمعتیش هم پرداخته، اما داستان ایران خودمان به ویژه در دوران دولت‌هاله نور و در بهترین دوران درآمدهای نفتی همچون جامعه مثالین افلاتونی، در این زمینه کم‌بند است.

سومین مسئله در موضوع مورد بحث، دخل و تصرف در حساب‌های مسایه تنازع طلب و ورودمدار اروپااست که در تک تک کشورهای اروپایی و اتحادیه و خاتلنهای آشکار و پنهان دارد. سواپ این امر هم به قرون نوزده و حتی اوخر قرن هجده میرسد و لذا تاریخی بر چاده‌ن در رهاشیه در ذهن اروپاییان برادر و نهاده و هنوز هم دارد.

روسیه جلای از نفوذ سستی در اروپای شرقی و بازماندگان احزاب

کمونیست و سوسیالیست، از نفوذ در سحرادات و تداخل و مجاورت

کشورهای غرب و شرقی، بهر پهنه دست. سیستم ولخرج و اتشادهای

مالیایی و نظام جاسوسی و ساختارهای اطلاعاتی روسیا که میراث اتحادی

جاسهیر شوروی است. سیستم قدرت و نفوذ فوق العاده‌ای دارد. این سیستم

که با دو مصرف مگمل، یعنی سازمان‌های مالیایی و نوذرتوی فراگیر با سکوتی

مهیپ (و بهر پرتنه) از هم حمایت می‌کنند، در دوران انقلاب اربانتات

و کنترول‌های اربانتی، توسط هم‌کها و نفوذ خرابکارانه در شبکه‌های

اجتماعی و اینترنت آزاد، بیشتر کارهای خود را به پیش می‌برند. هنوز

پرتنه قتل با ویروسی اودوس‌های هسته‌ای در لندن و دخالت خرابکارانه در

انتخابات امریکا از طریق اینترنت به وسیله روس‌ها بسته نشده که در منازعات

خاورمیانه هم پیشگامی مهیی را مانع بار برعهده گرفته‌اند.

اینها همه تشنگار ایده‌ها و روابط فرارادمت افرقزرت سابق و مدعی

بزرگ و تازه نشن کنونی است. این امر را در همین ویدئوی افشده در

اتریش هم به وضوح می‌بینیم. هزمنی رفیق بدین مثل یک شیخ دارد و راه

می‌رسد و بر آسمان تیر و ترماکم اروپای ظاهرا متحد اما به شدت مشتت

سایه می‌کشند!

خلاصه اینکه اینجا آغاز یک سلسله برشش و مسئله است و نه پایان یک

غائله سیاسی در یک کشور کم‌حاشیه در اروپا.

شماره گذاری خودروها منوط به تأیید سازمان ملی استاندارد د شد

رئیس دفتر نظامی فرمانده معظم کل قوا گفت: پیشرفت مقتدرانه ماموریت های سپاه موضوع مورد انتظار رهبر معظم انقلاب اسلامی است و در شرایطی که دشمن در حال زوال است، کسانی باید فرماندهی را برعهده بگیرند که دشمن را غافلگیر کنند. به گزارش ایرنا، سردار سریتپ محمد شیرازی درپور در آیین تودیع و معارفه جانشینان و معاونین جدید سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که با حضور سرلشکر پاسدار حسین سلامی فرمانده کل سپاه، حاجت‌الاسلام والمسلمین عبداله حاجی صادقی نماینده ولی فقیه در سپاه و جمعی از معاونین و فرماندهان نیروها حضور داشتند، اظهار داشت: متن و کار سیم و جهادی و انقلابی است و از آن جایی که بر اساس ماموریت فرمانده کل سپاه، نیاز به فردی عملیاتی‌تر و سردار فدوی که سوابق عملیاتی زیادی در نیروی دریایی سپاه دارد، انتخاب شد.

اظهار داشت: این کار تا به حال در سطح نیروهای مسلح انجام شده اما انتظار ایشان است که این است، چراکه اگر از این ظرفیت استفاده نشود، می‌تواند موجب نامیدی و دلزدگی در رده‌های مختلف شود. رئیس دفتر نظامی فرمانده معظم کل قوا همچنین گفت: توان ما در سپاه و بسیج فراتر از توان نظامی است. استفاده از فکر نظامی فقط در عرصه سازمانی نیست. هر دولتی که بر سر کار باشد عموماً از توانمندی‌های سپاه و بسیج استقبال می‌کند، چنانچه اگر بپاید این امر مطالبه می‌کنند که سپاه پای کار بیاید.

رئیس دفتر نظامی فرمانده معظم کل قوا تصریح کرد: سپاه برای این که بتواند ماموریت‌های خود را انجام دهد لازم است ستادی کارآمد و قوی را داشته باشد. به تناسبی که کار کارشناسی در این نهاد بیشتر انجام شود، در ستادهای بالاتر نیاز به این کار کارشناسی کمتر خواهد بود.

سردار شیرازی خاطرنشان کرد: در دوره‌های مختلف، تجارب خودی در ستاد سپاه کسب کردیم که امروز باید کارهای این ستاد را ارتقا دهیم. تقاط قوت در سپاه کم نداریم، توانمندی‌ها در بدنه سپاه وجود دارد و باید کارآمدی مطلوب در سطح انتظارات رهبر معظم انقلاب به وجود آید. وی با بیان این که توجه به نتخبگان یکی از مطالبات خاص فرمانده معظم کل قواست،

رئیس جمهوری با تأکید بر اهمیت نقش فرهنگ و هنر به ویژه در مقطع حساس کشور اظهار داشت: مهم‌ترین نیاز امروز جامعه، آمیخته آید به نشاط است، چرا که این احساس غرور ملی و امید و نشاط سرمایه اصلی کشور است و می‌تواند روند حل مشکلات را تسریع کند. حاجت‌الاسلام والمسلمین دکتر حسن روحانی در دیدار با جمعی از اصحاب فرهنگ و هنر گفت: از آغاز دولت یازدهم با سه مشکل پیچیده در برگ در سه مقطع مختلف روبرو بودیم که دو مشکل عبور کردیم و سومین مشکل با هم‌راهی، همدلی، همدگر و هم‌فرازی، از سومین مشکل هم عبور خواهیم کرد.

وی با اشاره به وجود تحریم‌های گسترده جهانی علیه کشورمان در ابتدای دولت یازدهم و همچنین مشکلات اقتصادی کشور، گفت: بزرگ‌ترین مشکلات اقتصادی برای بخش‌هایی از جامعه است که درآمد ثابت دارند و دولت باید در حد توان برای تأمین نیازمندی‌ها و افزایش حقوق کارمندان و کارگران تلاش کند.

رئیس جمهوری ادامه داد: در آغاز کار دولت، تورم ۴۰ درصد اما میزان افزایش سالانه حقوق ۱۵ درصد بود و نیاز به همسان‌سازی بود. در زمینه این نرخ بود که دولت در اولین تصمیم و اقدام، مصوب کرد که باید بیش از نرخ تورم به حقوق کارمندان و کارگران اضافه شود.

روحانی با تأکید بر این که توانستیم مسأله تحریم‌های هسته‌ای را در مذاکراتی سخت و پیچیده که کاری علمی و توان‌مند هنری بود به سرانجام برسانیم، گفت: مذاکره علاوه بر دانش، هنر هم هست چرا که باید از حالت چهره، ذهن و اطلاعات در دسترس، بتوانیم تفهیم که طرف مذاکره، کهنده چه چیز از ما می‌طلبد و باید با فهم و تجربه این راه را در عرض چند ثانیه طی کنیم که همان خلاقیت است.

وی با بیان این که بالاترین امتیاز هنرمندان خلاقیت است و این قدرت تخیل از فکر، اندیشه و عقل بالاتر است، ادامه داد: هنرمندان با این قدرت تخیل، در عرصه و عرصه تخیل، آثار هنری خود را به جامعه عرضه می‌کنند، در نتیجه، تخیل، آثار هنری خود را به جامعه عرضه می‌کنند.

رئیس جمهوری بسا بیان این که تعامل با دنیا نیازمند

دانش‌علم و هنرمندی است، اظهار داشت: با قدرت دیپلماسی

توانستیم برای خروج از تحریم پیچیده اولی قدم را در کمتر

۱۰۰ روز از روی کار آمدن دولت یازدهم برداریم و دوام

به ملت ایران این بود که در ۱۰۰ روز اول اقدامات مهمی

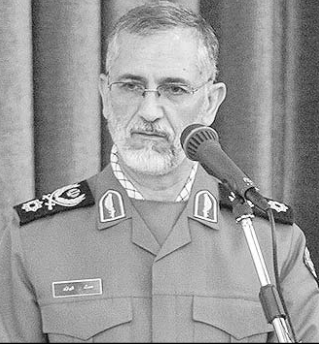
انجام خواهیم داد، لذا توافق موقت در کمتر از مدت مغربه

انجام شد.

روحانی خاطرنشان کرد: به واسطه این توافق، قیمت ارز پایین آمد و امیوداری زیادی در جامعه ایجاد شد و این کار بزرگ به واسطه قدرت دیپلماسی کشورمان است.

وی گفت: در سال ۹۳ قرار بود که به توافق نهایی دست

یابیم که موافقی در این مسیر ایجاد شد، به غیر از برخی فراز و

انخبار داخلی

فرمانده سپاه پاسداران: به‌زودی شاهد شکست پابهای قدرت آمریکا خواهیم بود

فرمانده کل سپاه پاسداران گفت: منطقه به یک میدان آتش بالقوه برای آمریکایی‌ها تبدیل شده است و حوادث روزه‌های اخیر هم حجم واقعی قدرت دشمن را آشکار کرد.

به گزارش جماران، سردار سرلشکر حسین سلامی اظهار داشت: امروز انقلاب ما در یکی از زیباترین فرازهای خود قرار دارد و دشمن با شکست‌های سنگین مواجه شده است.

وی با بیان این که فلسفه سیاسی آمریکا غارت ملت‌ها، ایجاد خرابه برده‌داری مدرن و سيطرة یکجانبه بر سرنوشت انسان‌هاست، افزود: این فلسفه مولد جنگ‌ها و مداخلات ظالمانه است و هرگز مولد قدرت نیست، بلکه مولد دشمن است و به تعبیر خود

امریکایی‌ها منجر به ایجاد ریسک در سراسر جهان می‌شود.چرا آمریکا از حملات گروه‌های جهادی در دنیا می‌ترسد؟ آژان رو که سرزمین‌های اسلامی سال‌ها توسط آمریکا تحت سيطرة قرار داشته است.

فرمانده سپاه گفت: آمریکایی‌ها در انفعال قرار گرفتند و از تهدید لفظی‌ها در شکل منفعلانه خود استفاده کردند. ما با یک دشمن به ظاهر قدرتمند مواجه هستیم، اما این دشمن در حال فرسایش است و به عبارتی دچار پوکی استخوان شده و این سبب است که در ظاهر قدرتمند می‌نماید، اما این دشمن در بدنه سپاه مصوب است.

سردار نجات جانیشیر رئیس سازمان

اطلاعات سپاه با حکم فرمانده کل سپاه

معرفی شد.

رئیس جمهوری: ملت ایران صاحب منطق و اهل مذاکره‌است

نشیب‌هایی که بعضاً در داخل کشور وجود داشت، فشار دوم ویزه در مقطع حساس کشور اظهار داشت: مهم‌ترین نیاز امروز جامعه، آمیخته آید به نشاط است، چرا که این احساس غرور ملی و امید و نشاط سرمایه اصلی کشور است و می‌تواند روند حل مشکلات را تسریع کند.

حاجت‌الاسلام والمسلمین دکتر حسن روحانی در دیدار با جمعی از اصحاب فرهنگ و هنر گفت: از آغاز دولت یازدهم با سه مشکل پیچیده در برگ در سه مقطع مختلف روبرو بودیم که دو مشکل عبور کردیم و سومین مشکل با هم‌راهی، همدلی، همدگر و هم‌فرازی، از سومین مشکل هم عبور خواهیم کرد.

وی با اشاره به وجود تحریم‌های گسترده جهانی علیه کشورمان در ابتدای دولت یازدهم و همچنین مشکلات اقتصادی کشور، گفت: بزرگ‌ترین مشکلات اقتصادی برای بخش‌هایی از جامعه است که درآمد ثابت دارند و دولت باید در حد توان برای تأمین نیازمندی‌ها و افزایش حقوق کارمندان و کارگران تلاش کند.

رئیس جمهوری ادامه داد: در آغاز کار دولت، تورم ۴۰ درصد اما میزان افزایش سالانه حقوق ۱۵ درصد بود و نیاز به همسان‌سازی بود. در زمینه این نرخ بود که دولت در اولین تصمیم و اقدام، مصوب کرد که باید بیش از نرخ تورم به حقوق کارمندان و کارگران اضافه شود.

روحانی با تأکید بر این که توانستیم مسأله تحریم‌های هسته‌ای را در مذاکراتی سخت و پیچیده که کاری علمی و توان‌مند هنری بود به سرانجام برسانیم، گفت: مذاکره علاوه بر دانش، هنر هم هست چرا که باید از حالت چهره، ذهن و اطلاعات در دسترس، بتوانیم تفهیم که طرف مذاکره، کهنده چه چیز از ما می‌طلبد و باید با فهم و تجربه این راه را در عرض چند ثانیه طی کنیم که همان خلاقیت است.

وی با بیان این که بالاترین امتیاز هنرمندان خلاقیت است و این قدرت تخیل از فکر، اندیشه و عقل بالاتر است، ادامه داد: هنرمندان با این قدرت تخیل، در عرصه و عرصه تخیل، آثار هنری خود را به جامعه عرضه می‌کنند، در نتیجه، تخیل، آثار هنری خود را به جامعه عرضه می‌کنند.

رئیس جمهوری بسا بیان این که تعامل با دنیا نیازمند

دانش‌علم و هنرمندی است، اظهار داشت: با قدرت دیپلماسی

توانستیم برای خروج از تحریم پیچیده اولی قدم را در کمتر

۱۰۰ روز از روی کار آمدن دولت یازدهم برداریم و دوام

به ملت ایران این بود که در ۱۰۰ روز اول اقدامات مهمی

انجام خواهیم داد، لذا توافق موقت در کمتر از مدت مغربه

انجام شد.

روحانی خاطرنشان کرد: به واسطه این توافق، قیمت ارز پایین آمد و امیوداری زیادی در جامعه ایجاد شد و این کار بزرگ به واسطه قدرت دیپلماسی کشورمان است.

وی گفت: در سال ۹۳ قرار بود که به توافق نهایی دست

یابیم که موافقی در این مسیر ایجاد شد، به غیر از برخی فراز و

نشیب‌هایی که بعضاً در داخل کشور وجود داشت، فشار دوم ویزه در مقطع حساس کشور اظهار داشت: مهم‌ترین نیاز امروز جامعه، آمیخته آید به نشاط است، چرا که این احساس غرور ملی و امید و نشاط سرمایه اصلی کشور است و می‌تواند روند حل مشکلات را تسریع کند.

حاجت‌الاسلام والمسلمین دکتر حسن روحانی در دیدار با جمعی از اصحاب فرهنگ و هنر گفت: از آغاز دولت یازدهم با سه مشکل پیچیده در برگ در سه مقطع مختلف روبرو بودیم که دو مشکل عبور کردیم و سومین مشکل با هم‌راهی، همدلی، همدگر و هم‌فرازی، از سومین مشکل هم عبور خواهیم کرد.

وی با اشاره به وجود تحریم‌های گسترده جهانی علیه کشورمان در ابتدای دولت یازدهم و همچنین مشکلات اقتصادی کشور، گفت: بزرگ‌ترین مشکلات اقتصادی برای بخش‌هایی از جامعه است که درآمد ثابت دارند و دولت باید در حد توان برای تأمین نیازمندی‌ها و افزایش حقوق کارمندان و کارگران تلاش کند.

رئیس جمهوری ادامه داد: در آغاز کار دولت، تورم ۴۰ درصد اما میزان افزایش سالانه حقوق ۱۵ درصد بود و نیاز به همسان‌سازی بود. در زمینه این نرخ بود که دولت در اولین تصمیم و اقدام، مصوب کرد که باید بیش از نرخ تورم به حقوق کارمندان و کارگران اضافه شود.

روحانی با تأکید بر این که توانستیم مسأله تحریم‌های هسته‌ای را در مذاکراتی سخت و پیچیده که کاری علمی و توان‌مند هنری بود به سرانجام برسانیم، گفت: مذاکره علاوه بر دانش، هنر هم هست چرا که باید از حالت چهره، ذهن و اطلاعات در دسترس، بتوانیم تفهیم که طرف مذاکره، کهنده چه چیز از ما می‌طلبد و باید با فهم و تجربه این راه را در عرض چند ثانیه طی کنیم که همان خلاقیت است.

وی با بیان این که بالاترین امتیاز هنرمندان خلاقیت است و این قدرت تخیل از فکر، اندیشه و عقل بالاتر است، ادامه داد: هنرمندان با این قدرت تخیل، در عرصه و عرصه تخیل، آثار هنری خود را به جامعه عرضه می‌کنند، در نتیجه، تخیل، آثار هنری خود را به جامعه عرضه می‌کنند.

رئیس جمهوری بسا بیان این که تعامل با دنیا نیازمند

دانش‌علم و هنرمندی است، اظهار داشت: با قدرت دیپلماسی

توانستیم برای خروج از تحریم پیچیده اولی قدم را در کمتر

۱۰۰ روز از روی کار آمدن دولت یازدهم برداریم و دوام

به ملت ایران این بود که در ۱۰۰ روز اول اقدامات مهمی

انجام خواهیم داد، لذا توافق موقت در کمتر از مدت مغربه

انجام شد.

روحانی خاطرنشان کرد: به واسطه این توافق، قیمت ارز پایین آمد و امیوداری زیادی در جامعه ایجاد شد و این کار بزرگ به واسطه قدرت دیپلماسی کشورمان است.

وی گفت: در سال ۹۳ قرار بود که به توافق نهایی دست

یابیم که موافقی در این مسیر ایجاد شد، به غیر از برخی فراز و

رئیس دفتر نظامی فرمانده معظم کل قوا: سپاه برای انجام ماموریت ها، نیازمند ستادی کارآمد و قوی است

هدف(نیروهای مسلح) و همچنین توسعه و افزایش اعتماد به دست آمده در آحاد مردم از مهمترین رسالت‌های این مجموعه ارژشی در وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح است.

رئیس دفاع گفت: امروز به جهت توانمندی و ارتقا قدرت بازدارندگی دفاعی، اعتماد مردم نسبت به مجموعه نیروهای مسلح و دفاعی از سطح بالایی برخوردار است، تلاش مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

و برای ابرای نظام جمهوری اسلامی فراهم کرده است. اعتماد مردم نسبت به مجموعه صنعت دفاعی برای تولید دستاورهای دفاعی درجهت تقاطع هر گونه وابستگی در کنار اقدامات ارتباطی و رسانه‌ای هوشمند، موجب تولید قدرت

۲۰۰ شمیره اجتماعی روزنامه اطلاعات
دوشنبه ۳۰ اردیبهشت ۱۳۹۸ - سال نودی سیم - شماره ۲۷۲۸۶

آلودگی نوری

● علم زبان قوی جامعه ما نیست

● حرف حساب گردشگری نجومی

زیر گذر اینترنت

متولد چه ماهی هستی؟!

این خاطره را صرفاً برای نشان دادن لبخند بر روی لب شما تعریف کردم و گرنه پرسش اساسی من کماکان پابرجاست که چطور می‌شود زمان تولد را بر ویژگی‌های اکتسابی که با تلاش و پشتکار به دست می‌آیند مقدم دانست و به آن افتخار کرد؟

متأسفانه این روزها اعتقاد به چنین مسایلی تاحدی گسترش پیدا کرده که بارها درباره مراجعه فوتبالیست‌ها و حتی سیاستمداران به فالگیران و دعانویسان شنیده‌ایم. یکی از کاربران توییتر نوشته است: «بحران اقتصادی و مشکلات معیشتی سبب رونق رمالی و طالع‌بینی در ایران شده است. یکی از مصونیت‌های رمالان مراجعه مأموران و مسئولان عالی‌رتبه به آنهاست.»

البته خیلی از کاربران با نگاهی انتقادی، این اعتقادات را زیر سؤال برده‌اند. «کلودیا» خطاب به آن دسته از کاربران که ماه تولدشان را بالای صفحه خود می‌نویسند، گفته است: «چیزی که در موردتان نمی‌توانم درک کنم این است که چرا ماه تولدتان این قدر برایتان مهم است [طوری که] با آن پُر می‌دهید و در بیوگرافی‌تان هم می‌نویسید! چه فرقی می‌کند که در چه ماهی متولد شده‌اید؟ بیایید و دیگر خرافاتی نباشید!»

«ماهان» نوشته است: «اگر به هر دلیلی فکر می‌کنید به خاطر ماه تولد، محل تولد، شهری بودن یا نژادتان از سایر انسان‌ها بهتر هستید، خوشحال می‌شوم دیگر به صفحه من نیایید.»

«سانازویچ» نوشته: «احتمال این که کاربرانی را که قد و وزن و ماه تولدشان را در صفحه خود نوشته‌اند دنبال کنم صفر است!»

کاربر «هی همساده» تأکید کرده: «ولی مهم‌تر از ماه و سال تولد این است که سر چه سفره‌ای بزرگ شده باشی!»

«فاطمه» نوشته: «از کارهای مفید امروز می‌شود به قانع کردن استاد درباره این که ماه تولد روی شخصیت آدم‌ها تأثیری ندارد اشاره کرد.»

«علی پالیز» گفته است: «خیلی بی‌معنی است که چیزهایی مثل ماه تولد که نه تنها آدم هیچ نقشی در آنها ندارد بلکه چیزهایی قراردادی هستند و اصالت ندارند، ارزش تلقی شوند.»

اما «رام» کماکان معتقد است که «تأثیر ماه یک موضوع ثابت شده است؛ حتی توسط روان‌شناسان و افرادی که اطلاعات خاصی از آستروولوژی (نجوم) ندارند. از نظر آستروولوژی ماه بعد از خورشید مهم‌ترین فاکتور مطالعه چارت تولد هر شخصی به‌شمار می‌رود. اگر به مطالعه در این زمینه علاقه دارید کتاب‌های کارل یونگ عالی هستند.»

اما شاید نظر «موسس» از همه جالب‌تر باشد که خیلی شاعرانه به قضیه نگاه کرده است: «متولد هیچ ماهی نیستی. تقدیر من بود که تو بیایی که من باشم... راستی چه شد که نیست شدم؟»

اگر قرار باشد در فضای مجازی خودتان را به کسانی که هرگز شما را ندیده‌اند معرفی کنید چه می‌گویید؟ آنچه در برخی شبکه‌های اجتماعی پیش‌بینی شده، فضایی برای وارد کردن نام و نام خانوادگی، محل زندگی، میزان تحصیلات و شغل است. اما بسیاری از افراد را می‌بینیم که در بیوگرافی به جای این اطلاعات، ماه تولد خودشان را با جملاتی شبیه به این اعلام می‌کنند: «با افتخار آبانی هستم»، «یک تیر ماهی اصیل»، «یک مردادی مغرور»!

پرسش این است که چرا این عده خیال می‌کنند ماهی که در آن متولد شده‌اند مهم‌تر از کارهایی است که در زندگی انجام داده‌اند؟ آیا متولد فروردین یا بهمن بودن می‌تواند به معنای داشتن صفات دیگری مانند انسانیت و بخشندگی و مسئولیت‌پذیری باشد؟

این جملات را کسی می‌نویسد که خودش کتاب‌های طالع‌بینی مختلف را خوانده و با ویژگی‌های افراد متولد ماه‌های مختلف که در این کتاب‌ها عنوان شده است آشنایی دارد، آن هم در حدی که گاهی می‌تواند دیگران را با حدس زدن ماه تولدشان شگفت‌زده کند. در اینجا بد نیست برای تغییر ذائقه، خاطره‌ای را برایتان نقل کنم از زمانی که در یک دوره آموزشی «روزنامه‌نگاری علمی» شرکت کرده بودم.

سیاوش صفاریان‌پور، مجری و تهیه‌کننده برنامه‌های علمی و برنده دهمین جایزه انجمن ترویج علم ایران که اداره یکی از کلاس‌های آن دوره را برعهده داشت دوساعت تمام سعی کرد بگوید که چگونه باید یک گزارش علمی را از احتمال ترویج شایعات و خرافات دور نگه داشت. مثال محکمی هم که برای این موضوع آورد، اعتقاد به طالع‌بینی متولدان ماه‌های گوناگون سال بود. همه شرکت‌کنندگان در کلاس سخنان استاد را تأیید کردند و چنین اعتقاداتی را سست و بی‌پایه نامیدند.

اما نکته خوشمزه ماجرا در پایان کلاس اتفاق افتاد، آنجا که قرار بود هر کس سؤالی دارد بپرسد و من پرسیدم: «ببخشید استاد، شما متولد دی ماه نیستید؟»

مدرس روزنامه‌نگاری علمی چنان شگفت‌زده شد که نتوانست پنهان کند. اول خیال کرد در اینترنت جستجو کرده‌ام، ولی من صرفاً براساس همان دوساعت حرکات و سکنات او را زیر نظر داشتم ماه تولدش را حدس زده بودم و این حدس درست، در یک لحظه تأثیر دوساعت تلاش او برای اثبات نادرست بودن فرضیه اشتراک شخصیتی افراد متولد یک ماه خاص را نابود کرد! حالا شاگردان کلاس که تا آن لحظه هنوز با استاد، طالع‌بینی را مسخره می‌کردند یکی یکی از من می‌پرسیدند «من متولد چه ماهی هستم؟» یا «سفندی‌ها چه ویژگی‌هایی دارند؟»

میدان مشق

اکران آسمان

• ارمان زمان فشمی

مادرم دوست داشت یا چوپان می‌شد یا فضانورد. دلش هم آسودگی ناشی از بودن در فضایی است که مدت‌ها چشمتان به هیچ بنی‌بشری نمی‌افتد.

آخرین بار ماه گرفتگی را با همدیگر نگاه کردیم. مدت‌ها به آن کره نقره‌ای خیره شدیم و فکر کردیم به آن فضای دور دست خالی از بنی‌بشر که اسمش کره ماه است تا وقتی که سیاهی جای نور را پر کرد.

این تنها مواجهه من با ستارگان نبود. بچه که بودم، با بچه‌های دیگر فامیل شب‌ها در ایوان خانه مادر بزرگ به آسمان خیره می‌شدیم تا شاید یک شهاب‌بینیم که شنیده بودیم دیدنش ما را به آرزویمان می‌رساند. آن لحظه که ستاره درخشانی می‌سوخت و پایین می‌افتاد، اگر چه به معنای مرگ ستاره بود اما برای ما معنای رسیدن به آرزویمان را داشت.

بعدها داستان دیگری شنیدیم که مطابق آن هر آدمی ستاره‌ای در آسمان دارد و هر شهاب، به معنای تمام شدن زندگی او در روی زمین است. ظاهراً بزرگ‌ترها بخش تلخ داستان را به ما نگفته بودند.

شبی را که برای رصد ستارگان به پشت‌بام دانشکده فیزیک دانشگاه اصفهان رفتم فراموش نمی‌کنم؛ آن لحظه که از پشت تلسکوپ ناگهان با آن حجم از زیبایی مواجه شدیم.

استاد، صور فلکی را یکی یکی نشانمان داد و حواس من بیشتر به صورت فلکی «اسد» بود که مربوط به ماه تولد خودم می‌شد.

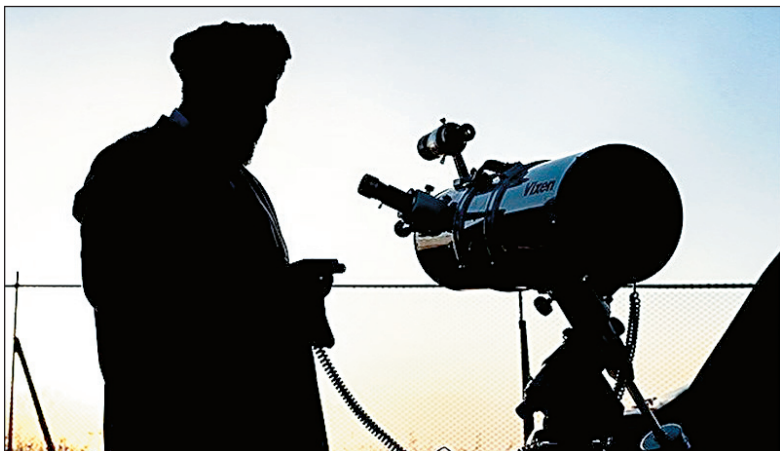
استاد می‌گفت نقوشی که ما از اینجا روی کره ماه می‌بینیم، در طول شب چندبار تغییر شکل می‌دهند و به اشکال زنی جوان با موهای بلند، یک مرد و یک خرگوش دیده می‌شوند. بی‌دلیل نیست که مردم در همه جای جهان به کمک تخیلشان نقوشی روی ماه پیدا می‌کنند و داستان‌هایی می‌سازند. قدرت خیال آدمی آن قدر زیاد است که حتی همین چندسال پیش خیلی از مردم شایعه تابانیدن لوگوی کارخانه معروف نوشابه‌سازی روی کره ماه را هم باور کرده بودند و در میان نقوشی که از پس نور مهتاب می‌دیدند، دنبال آن می‌گشتند.

اما بی‌نظیرترین اکران آسمان را در سفر اخیرم به خراسان جنوبی دیدم، آنجا که وسط کویر حلوان در نزدیکی طبس، حجم غریبی از ستاره‌ها را دیدم که گویی از پنجره به داخل شناور بودند؛ آن قدر نزدیک که خیال می‌کردی با دست می‌توانی آنها را بگیری.

✱

این همه را گفتم تا به یادتان بیاورم که هر آدمی با دنیای بالای سرش در آسمان داستان‌هایی دارد. هفته‌ای که گذشت هفته نجوم بود و به همین مناسبت بد نیست شما هم به داستان‌هایی که با ستارگان داشته‌اید فکر کنید.

تماشاخانه

● شاید مهم‌ترین کاربرد علم نجوم در زندگی مسلمانان، رصد هلال ماه مبارک رمضان باشد. پرسش این است که با توجه به پیشرفت علم، چرا هنوز نمی‌توانیم زمان دقیق حلول ماه‌های قمری را تعیین کنیم؟

• سمیه میرزایی

کند و کاوی در کاربرد علم نجوم در زندگی روزمره

علم زبان قوی جامعه ما نیست

تعداد مقالات تقریباً هیچ کاربردی در پیشبرد امور جامعه ندارند.

از ۴۰۰ سال پیش مجموعه‌ای از حوادث، داستان‌ها و حکومت‌ها، سبقه‌ای در تاریخ ما به جا گذاشتند که ما را به سمت شتاب‌زدگی و نتیجه‌گرایی بدون تحمل بردند. ما باید برویم از افرادی که در زمینه تاریخ علم مطالعه دارند و کسانی که تاریخ علم خوانده‌اند، پاسخ دقیق این سوال را بگیریم.

سال‌ها است که برنامه‌های علمی مختلفی در کشور توسط آدم‌های قوی شروع می‌شوند، اما به دلیل نبود حمایت و بودجه کافی، به سرانجام نمی‌رسند. چون علم زبان قوی جامعه ما نیست. ما یاد نگرفتیم که آهسته و پیوسته فکر کنیم. ما از بلندمدت فکر کردن خسته می‌شویم. به همین دلیل ما معمولاً مصرف‌کننده علم در دنیا هستیم. در حالی که تاریخ علم نشان می‌دهد، ما چنین مردمانی نبودیم. نزدیک ۲۰ سال بود که برنامه‌ای به نام «آسمان شب» توسط برادران صفاریان پور در شبکه چهار سیما تولید و پخش می‌شد؛ یکی از مستمرترین برنامه‌های علمی که مخاطبان زیادی داشت، اما در یک سال اخیر بدون هیچ توضیحی قطع شده است.

برای تغییر این شرایط باید بدنه دانشگاهی را تقویت و از پروژه‌های دانشگاهی حمایت کرد. به عنوان نمونه، یک دهه از شروع پروژه رصدخانه ملی ایران می‌گذرد، اما هنوز این پروژه در ابتدای راه است و به دلیل تغییرات مدیریتی و حمایت مالی اندک هنوز به جایی نرسیده است. باید نگاهمان را به علوم پایه تغییر دهیم. علوم پایه، تولیدکننده هستند و موجب ابداعات ناب می‌شوند. در دنیا بیشترین هزینه‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها روی علوم پایه انجام می‌شوند چون خروجی این علوم بعدها داروها، فن‌آوری‌های مخابراتی، خودروهای پیشرفته و دیگر فن‌آوری‌های نوین‌اند. علوم پایه سبب می‌شوند تا «خلق ناب» داشته باشیم. علوم پایه باعث می‌شوند بشر یک گام جلوتر حرکت کند. متأسفانه سال‌ها است که در اسناد بالادستی و صحبت‌های مقامات مسئول از ضرورت توجه به علوم سخن می‌شود، اما شاهد سرمایه‌گذاری و هزینه‌کرد لازم نیستیم.

و سوال آخر که جمع‌بندی بحث هم حساب می‌شود این‌که نجومی که شما در مدارس تدریس می‌کنید، چه سطحی از نجوم است؟ اگر تدریس آن ضروری است چرا در برنامه درسی ملی تعریف نشده و همه بچه‌ها از آن بهره‌مند نیستند و این مباحث فقط در برخی مدارس خاص تدریس می‌شوند؟

چند سالی است که در برخی مدارس نمونه که مجوز لازم را اخذ کرده باشند، درس «پژوهش» شامل درس‌هایی مثل نجوم، رباتیک، هوافضا، نانو و پزشکی برنامه‌سازی تدریس می‌شود. روال به این صورت است که در تابستان‌ها یک کلاس آموزشی گذشته و هر هفته در یک جلسه برای ورودی‌های جدید مباحث کلی در حد آشنایی با یکی از این دروس برگزار می‌شود. پس از برگزاری کلاس‌ها در تابستان، بچه‌ها بر حسب علاقه خود در طول سال تحصیلی یکی از این رشته‌ها را انتخاب و اطلاعات تکمیلی را دریافت می‌کنند. به طور مثال در درس نجوم، بچه‌ها یاد می‌گیرند چگونه به‌طور دسته‌بندی کهکشان‌ها را انجام دهند و با کاربرد علم نجوم آشنا می‌شوند. در نتیجه با فکر و اندیشه باز و قبل از ورود به دانشگاه، زمینه مورد علاقه خود را کشف می‌کنند.

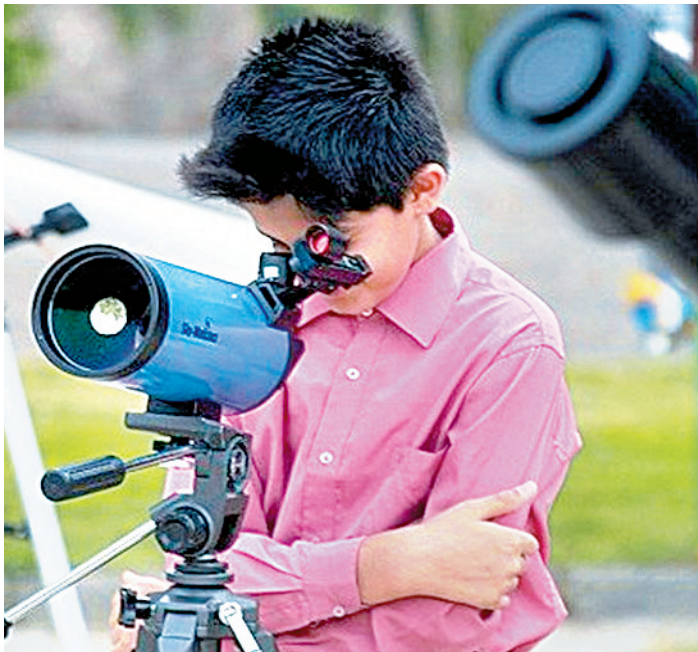
البته آموزش و پرورش اخیراً به این نتیجه رسیده است که بخشنامه کند که همه مدارس درس پژوهش و چنین کلاس‌هایی را داشته باشند. این خبر خوبی است که با توجه به نبود عدالت آموزشی در نظام و تربیت، می‌تواند تا حدودی این خلأ را پر کند. با اجرای شدن سراسری این بخشنامه، بچه‌ها در طول هفته، یک روز در یک کلاس دو ساعته درس پژوهش دارند و علاقه خود را دنبال می‌کنند و از آنجا که درس پژوهش نمره ندارد، دانش‌آموزان به ویژه در دوره اول دبیرستان که کمتر درگیر کنکور هستند، با علاقه در کلاس‌ها حاضر می‌شوند. اما در دوره دوم که موضوع کنکور بر جسته می‌شود یا در مدارس المپیادی که ذهن بچه‌ها طور دیگری مشغول است، دانش‌آموزان برنامه‌هایی از این دست را نمی‌پسندند و همه حواسشان به تست‌زنی است. حال آن که درس پژوهش باعث می‌شود دانش‌آموزان با واقعیت‌های رشته‌های مختلف آشنا شوند و از فضای کنکوری محض و تست‌زنی، فاصله و روش تفکر را یاد بگیرند.

را پایه‌ریزی کرد. محاسبه زمان ماه‌گفتگی و خورشیدگرفتگی ممکن شد. به دنبال همین کنجکاوی با علم اُپتیک و الکترومغناطیس و خواص امواج و میدان‌های الکترومغناطیس آشنا شدیم و از دل خیلی از این دانش‌های پایه‌ای وسایل عصر نوین سر درآوردند.

در اثر این کنجکاوی و شناخت فضا بود که انسان تصمیم گرفت پا را از زمین فراتر گذاشته و به فضا و ماه سفر کند و توسعه دانش‌های موشکی و هوافضا اتفاق افتاد. انسان اولین بار در اواسط دهه ۶۰ میلادی توانست به کره ماه سفر کند، پس از آن ماهواره در جو قرار داد و برای اولین بار در دهه ۷۰ میلادی آزمایش‌هایش را برای ساختن پایگاه فضایی شروع کرد. در سال ۱۹۸۶ اولین پایگاه فضایی در روسیه ساخته شد. سال ۲۰۰۰ هم ساخت ایستگاه فضایی بین‌المللی آغاز به کار کرد. انسان به تدریج یاد گرفت شرایط بی‌وزنی و زندگی خارج از جو زمین چگونه است.

یکی از دستاوردهای مهم شناخت فضا، تولید داروهای نوترکیب در شرایط گرانش صفر است. تغییر واکنش ویروس‌ها و باکتری‌ها در شرایط بی‌وزنی این اجازه را به بشر داده است که این داروها را در فضا برای مقابله با سرطان‌ها و دیگر بیماری‌ها امتحان کند.

جدا از این دستاوردهای بزرگ، تجربه سبک زندگی در فضا، خود نوعی الگو برای زندگی ما است؛ در فضا کم‌ترین مقدار دورریز، کمترین هدر رفت آب و بیش‌ترین استفاده از منابع را داریم؛ همین به بشر می‌آموزد که به بهترین شکل از منابع زمین استفاده کند. از سوی دیگر، ما از فضا می‌توانیم زمین را ببینیم، تحولات آن را از نظر آب و هوایی و

کشاورزی مورد مطالعه قرار دهیم و ببینیم چه میزان هدر رفت انرژی و آلودگی نوری داریم. از فضا می‌توانیم شهرها و در صد روشنائی اضافه آنها را بررسی کنیم و از این طریق، مصرف و تولید انرژی خود را مدیریت کنیم. همه این دستاوردها از کاوش چپستی ما شروع شد. کشف این عظمت باعث شد تا ما به علوم بیشتری دست پیدا کنیم و امروز حتی به فکر زندگی در فضا و ایجاد کلونی‌های فضایی هستیم.

امروز حتی اصطلاحی به نام «معن کار فضایی» داریم؛ به این معنا که سنگ‌های فضایی را بگیریم و از آنها مواد معدنی برای ساخت تلفن‌ها، باتری‌های الکتریکی برای ساخت خودروهای الکتریکی استخراج کنیم. چرا که سنگ‌های فضایی غنی از منابع معدنی هستند.

بخش زیادی از افتخارات ما ایرانیان به «تاریخ علم» ما در گذشته‌های دور باز می‌گردد؛ به تلاش‌ها و کاوش‌های دانشمندان ایرانی. چه اتفاقی افتاد که به طور مثال در همین علم نجوم که از آن صحبت می‌کنیم، ما حالا حرفی برای گفتن نداریم؟ به قول بسیاری از استادان برجسته، فقط سعی داریم با اندازه‌گیری تعداد مقالات‌مان، خودمان را تولیدکننده علم نشان دهیم ولی کیست که نداند، همین

«علوم» با همه عظمتشان همواره در حال آموختن به ما هستند، اما گاهی چنان دور از دسترس به نظر می‌رسند که باعث می‌شوند خودمان را از فهم برش هر چند کوچکی از آنها محروم کنیم. «علم نجوم» یکی از همین انواع علوم است که آمیختن آن با ریاضی و هندسه، جنس سخت‌تری از آن را به نمایش می‌گذارد، اما حیرت‌انگیز بودن دنیای کهکشان‌ها، ستاره‌ها و سیارات ما را ترغیب می‌کند گاهی مشتاق خواندن مقالات یا تماشای فیلم‌هایی شویم که به زبان ساده‌تری این دنیای حیرت‌انگیز را به ما معرفی می‌کنند.

به خاطر دارم چند سال پیش سریالی دیدم به نام «تردبام آسمان»؛ سریالی که برای به نمایش گذاشتن زندگی «غیاث‌الدین جمشید کاشانی»، اخترشناس و ریاضیدان برجسته ایرانی ساخته و پخش شد.

زندگی پرفراز و نشیب این دانشمند و تلاش‌هایش برای شناخت حقایق آسمان و از همه مهم‌تر مبارزه با مردانی که غالباً در لباس دین از ناآگاهی مردم سوء استفاده کرده و کوچک‌ترین تغییرات در آسمان را نتیجه نافرمانی و گناه مردم، تعبیر و به همین بهانه از آنها سوء استفاده می‌کردند، قابل تأمل و دیدنی بود.

به هر صورت «روز و هفته نجوم» هر ساله فرصت مناسبی است تا عموم مردم با زیبایی‌های آسمان و کاربرد علم نجوم در زندگی روزمره آشنا شوند. این اصلی‌ترین مسأله‌ای است که برای یافتن چرایی آن با آریا صبور، دانش‌آموخته کارشناسی ارشد مکانیک، پژوهشگر و مدرس نجوم و رباتیک گفتگو کردیم:

• یکی از دستاوردهای مهم شناخت فضا، تولید داروهای نوترکیب در شرایط گرانش صفر است. تغییر واکنش ویروس‌ها و باکتری‌ها در شرایط بی‌وزنی این اجازه را به بشر داده است که این داروها را در فضا برای مقابله با سرطان‌ها و دیگر بیماری‌ها امتحان کند

وقتی از نجوم حرف می‌زنیم، به‌طور مشخص منظور ما چیست؟ یعنی زیست ما با آسمان چه ارتباطی دارد؟

وقتی از نجوم صحبت می‌کنیم از رابطه انسان و آسمان صحبت می‌کنیم. این رابطه تاریخ دقیقی ندارد و نشانه‌های این رابطه از زمان انسان اولیه و دوران کهن تا دوران مدرن انسانی، به نوعی در غارنگاره‌ها، افسانه‌ها، آداب و سنن و حتی طرح‌نگاره پرچم‌ها وجود دارد. انسان نخستین از اولین نگاه به آسمان بالای سر، کنجکاوانه آسمان را دنبال کرد و این کنجکاوی تا کشف قواعد ریاضی، فیزیک و بعد وارد شدن انسان به عصر فضا در حال حاضر ادامه دارد. فهمیدن ساختار آسمان و جایگاه ما در فضای جهانی به منظور ارضای کنجکاوی در مورد چپستی انسان، از نخستین دلایلی بودند که ما را به فضا علاقه‌مند کردند. امروز هم کشفیات زیادی در این قضیه انجام می‌شود تا هر چه بیشتر ساختار کیهانی را بفهمیم. به نظرم این مسأله، اصلی‌ترین دلیل جذابیت و چپستی نجوم برای ما انسان‌ها است. از نظر ساختاری هم، ماحصل این مطالعات خروجی‌های علمی برای زندگی بشر است.

منظورتان چه دستاوردهای علمی است؟

علم کهن نجوم، بنیان‌های اولیه ریاضیات، هندسه و قوانین فیزیک

• ندا زمان فشمی

سید حامد میرزا خلیل، کارشناس ارشد آلودگی های محیط زیست، مدرس حوزه نجوم و عضو تحریریه مجله نجوم است. پژوهش‌های او در حیطه «آلودگی نوری» است. کتاب «آلودگی نوری»، چاپ چند مقاله ISI و چندین مقاله در نشریات داخلی و رسانه ها، حاصل چند سال پژوهش او تا به امروز است.

گفتگوی میرزاخلیل و خبرنگار ما را درباره آلودگی نوری بخوانید:

آلودگی نوری چیست؟

آلودگی نوری یعنی استفاده از نورهای مصنوعی به صورت غیر استاندارد و در جای نادرست؛ یعنی از این نورها در جایی استفاده کنیم که آنجا اصلا نور لازم نداریم. استفاده از یک سری رنگ ها هم در جای نادرست، خوشایند ما نیست و شامل بحث آلودگی نوری می شوند؛ مثلا ما روی درخت که به صورت طبیعی باید سبز باشد، نور بنفش می تابانیم، مهندسی روشنایی، حوزه ای که به بحث آلودگی نوری می پردازد، می‌تواند در کاهش و از بین بردن این نوع از آلودگی بسیار کارگشا باشد.

دقت داشته باشید وقتی از آلودگی نوری حرف می‌زنیم، منظور آن نیست که شب ها از نور استفاد نکنیم؛ بلکه هدف آن است که استفاده نابجا و نادرست از نور نداشته باشیم و نورپردازی ها استاندارد باشند. بدین منظور لازم است برای هر پروژه ای، یک مهندس روشنایی، طراحی نور را انجام دهد.

آلودگی نوری به صورت کلی دو شاخه دارد: یکی شاخه نجومی (آلودگی نوری باعث می‌شود ما نتوانیم ستاره‌ها را در آسمان ببینیم و متجمان از این موضوع آسیب می بینند) و دیگری شاخه اکولوژیکی (سیستم‌های حیات گیاهان و جانوران آسیب می بینند).

استفاده از نور سفید در شب ها، ساعت خواب بیولوژیکی ما را به هم می زند

آلودگی نوری چه زمانی ایجاد می شود؟ کدام نورها و احتمالا چه نوع لامپ هایی در ایجاد آلودگی نوری نقش دارند؟
آلودگی نوری زمانی تولید می شود که در جایی که نور لازم نداریم، لامپ روشن می کنیم؛ مثل منطقه خارج از معابر، آسمان، فضا‌های سبز کنار بزرگراه‌ها، چمن کاری ها و غیره. اگر نور خیلی کم یا خیلی زیاد باشد، در هر دو حالت، آسیب رسان است. استفاده غلط از نور غیر استاندارد، چه داخل منزل و چه بیرون از آن، آسیب‌رسان است. فضای داخل منزل در اختیار خود شهروندان است و باید بحث نورپردازی را به شکل استاندارد مدیریت کنند. مردم باید بدانند از چه لامپی و با چه ولتاژی استفاده کنند. مثلا می توانند در پارکینگ از لامپ کم مصرف استفاده کنند، چرا که مدت کمی در آنجا هستند و رنگ نور هم خیلی اهمیت ندارد. کار ما هر چه دقیق تر باشد، به نور بیشتری نیاز داریم. مثلا در اتاق عمل ۱۵۰۰ لوکس نور نیاز است، برای مطالعه ۵۰۰ لوکس نور لازم داریم و برای راهروها، ۳۰۰ لوکس نور. می توان هنگام تماشای تلویزیون از یک نور کم زردرنگ استفاده کرد. ما به اشتباه فکر می کنیم همه لامپ های کم مصرف، بهترین گزینه ها هستند؛ در حالی که این طور نیست.

انتخاب رنگ لامپ، اهمیت ویژه ای دارد. لامپ های کم مصرفی که رنگ سفید دارند، اختلال بیولوژیکی ایجاد می کنند. نور سفید برای استفاده در شب در داخل منزل، اصلا خوب نیست و ساعت خواب بیولوژیکی ما را به هم می زند. این موضوع یک دلیل علمی دارد. ساعت خواب بیولوژیکی ما با هورمون ملاتونین تنظیم می شود. این هورمون شب ها در بدن ترشح می شود و نور سفید، ترشح آن را متوقف می کند. به این ترتیب، چرخه خواب و بیداری ما به هم می ریزد، طوری که هشت ساعت در شب می خوابیم ولی صبح که بیدار می شویم، هنوز خسته ایم. اما هنگامی که مثلا به یک روستا سفر می کنیم، با اینکه ساعت خواب ما کم شده، ولی خواب‌مان عمیق است و احساس خستگی نداریم؛ چراکه هورمون ملاتونین توانسته به میزان کافی در بدن ترشح شود.

۹۹درصد از اتاق خواب های ما آلودگی نوری دارند. برای اینکه متوجه شوید اتاق خواب شما آلودگی نوری دارد یا نه یک آزمایش ساده وجود دارد: چراغ ها را خاموش کنید. بعد از چند دقیقه که چشم به تاریکی عادت کرد، دست ها را در حالتی که آرنج‌تان باز است باز کنید. اگر توانستید انگشت های دستان را ببینید، نشان می دهد که در اتاق شما آلودگی نوری وجود دارد و احتمالا اختلال خواب دارید.

علاوه بر لامپ های کم مصرف سفید، مصرف لامپ های ال ای دی که توان بالا دارند در منزل هم برای ما مضر هستند و با استفاده از آنها به بدن مان

آلودگی نوری؛ حذف زیبایی از آسمان و زندگی از زمین

تشش وارد می کنیم.

آیا شهرهایی که در آنها زندگی شبانه جاری است، از بیشترین میزان آلودگی نوری برخوردارند؟

نه لزوما. شاید این شبیهه ایجاد شود که زندگی شبانه در برخی شهرها، آلودگی نوری ایجاد کرده و به تبع آن، محیط زیست را نابود می کند. ولی واقعیت آن است که در خیلی از شهرهایی که زندگی شبانه در آنها جاری است، همه نقاط می شوند به حاشیه شهرها مهاجرت کنند. رفته رفته فقط گونه های مقاوم تر، مثل کلاغ، قمری و زاغ، تاب می آورند و داخل شهر می‌مانند.

دسته دیگری که به واسطه نور شدید آسیب می‌بینند، حشرات هستند. چرخه

زندگی حشرات با طول روز تنظیم شده است. وقتی در شب نور می تابانیم، آنها

این آلودگی، روی لانه سازی پرندگان هم اثر دارد. همه می دانیم که محل لانه سازی پرنده، روی درخت است. در معماری های قدیمی، معمولا زیرشیروانی ها هم لانه سازی می کردند. با تغییر سبک معماری، پرندگان فقط امکان لانه سازی روی درختان را دارند. هم در خیابان و هم در پارک ها، درختان در معرض نورپردازی قرار دارند و لانه پرنده همیشه زیر نور است و این در زیست طبیعی و فیزیولوژی پرنده مشکل ایجاد می کند. به این ترتیب پرنده ها مجبور می‌شوند به حاشیه شهرها مهاجرت کنند. رفته رفته فقط گونه های مقاوم تر، مثل کلاغ، قمری و زاغ، تاب می آورند و داخل شهر می‌مانند.

دسته دیگری که به واسطه نور شدید آسیب می‌بینند، حشرات هستند. چرخه

زندگی حشرات با طول روز تنظیم شده است. وقتی در شب نور می تابانیم، آنها

احساس می کنند همچنان روز است و زاد و ولد می کنند؛ در نتیجه با پدیده سفید بالک ها در شهر روبرو شده‌ایم. درسال های اخیر، در خارج از شهر به‌ندرت کرم شب-تاب می بینیم. کرم شب تاب برای جذب جفت، از خود نور تولید می کند و برای این کار نیازمند تاریکی مطلق است. آلودگی نوری روند طبیعی زندگی کرم شب تاب را هم دچار مشکل کرده و آنها نمی‌توانند تولید مثل کنند. به همین دلیل، از تعداد آنها به شدت کاسته شده است.

بهداشت روشنایی در اروپا، به مثابه بهداشت فردی جدی گرفته می شود

• **امروز شاهد هستیم که شهرستان های دیگر هم در نور پردازی از تهران الگو برداری**

می کنند. اگر این روند ادامه پیدا کند، ما آخرین نسلی خواهیم بود که توانستیم از سایه سار

درختان استفاده کنیم

• **مردم باید از مسئولان مطالبه کنند و از شهرداری بخواهند که آلودگی نوری را برطرف**

کند تا آخرین نسلی نباشیم که در بهار خواب و با شمردن دنباله دارها به خواب رفته ایم.

بچه‌های ما هم حق دارند آسمان پرستاره و درخت سبز را ببینند. طبیعت به ما ارث داده نشده؛ هدیه خداوند به ما است و ما در برابرش مسئولیم.

دوشنبه ۲۰ اردیبهشت ۱۳۹۸- سال نود و سوم - شماره ۲۷۲۸۶

در اروپا به گونه ای است که چراغ ها و پروژکتورها، آسمان را نشانه نگرفته اند اما در تهران، زاویه تابش مناسبی برای نورپردازی انتخاب نمی کنیم. مثلا زاویه تابش بیلوردهای تبلیغاتی ما عموما رو به آسمان است؛ یا در نورپردازی آنتن برج میلاد، بخش زیادی از نور رو به آسمان است. این نورها باعث ایجاد آسمان تاب تهران شده اند. آسمان تاب تهران تا سیصد کیلومتر دیده می‌شود.

نکته دیگر درباره کشورهای اروپایی آن است که در اروپا، شهرسازی به صورت فشرده انجام می شود و اکثر مناطق زمین برای شهرسازی مناسب‌اند. کشور ما، بخشی کوهستان و بخشی بیابان است. به این ترتیب فضای مرغوب شهرسازی محدود است و جمعیت در یکسری نقاط خاص متمرکز شده و بقیه جاها خالی هستند. کویرهای ما به همین دلیل، غاری از آلودگی نوری و دارای آسمان پرستاره‌اند.

اروپایی ها بهداشت روشنایی را رعایت می کنند و می توانند با وجود فضا‌های پر نور شهری، آسمان پر ستاره داشته باشند؛ اما مسأله اصلی در آنجا، آسمان ابری است. آنها به دلیل وجود ابرها، ستاره ها را به ندرت می‌بینند اما در کل، بهداشت روشنایی از نظر آنها، به مثابه بهداشت فردی است؛ رعایت آن ضامن کاهش جرایم، کاهش تصادفات، جذب توریست و غیره است. حال آن که نورپردازی های ما بدون مطالعه و صرفا بر اساس سلیقه شخصی انجام می‌شوند. برای مثال رنگ سبز در فرهنگ ما بازتاب دهنده معنویت است و رنگ قرمز نشانه خونت، استفاده از این دو رنگ در کنار هم، با باورهای معنوی ما سازگار نیست اما معمولا در نورپردازی این را رعایت نمی کنیم؛ یا مثلا در فیلم های ترسناک از نور بنفش استفاده می کنند چون در مخاطب ترس ایجاد می کند؛ اما ما در پل طبیعت، روی درخت نور بنفش می تابانیم!

راهکار شما برای علمی شدن نورپردازی‌ها در ایران، به‌ویژه در تهران چیست؟

نورپردازی نیاز به متخصص دارد. مهندس روشنایی می‌تواند به صورت علمی و استاندارد، یک پروژه نورپردازی را اجرا کند. ما در ایران متخصصان زیادی داریم که پروژه‌های خصوصی خوبی اجرا می کنند و نمونه های خوبی از کارهای آنها را در سطح شهر می بینیم؛ شهرداری و به ویژه سازمان میراث فرهنگی که تا امروز نگاه کمتر علمی به نورپردازی داشته‌اند، باید از این متخصصان استفاده کنند.

نورپردازی نادرست طبیعت را نابود می کند. درخت ها در انتهای روز نیازی به نور ندارند و باید به خواب بروند. وقتی به درخت نور می تابانیم، چرخه فتوسنتز آن مختل شده و درخت رفته رفته ضعیف می شود. به تدریج رفتارهای غیر طبیعی از درختان می بینیم. مثلا در زمستان، درخت هنوز برگ دارد اما به محض آن که دما به زیر صفر درجه برسد، درخت از داخل یخ می زند یا شاخه هایش می شکنند و کم کم آن قدر ضعیف می شود که با یک باد، می‌افتد. چرخه زندگی حشراتی که داخل درخت زندگی می کنند هم مختل می‌شود؛ پرندگان هم نمی‌توانند لانه سازی کنند. درختان، در مناطق وسیعی از تهران زیر تابش های مصنوعی خرب هستند؛ از جمله در خیابان ولیعصر، بلوار کشاورز، بلوار میرداماد، خیابان پیروزی و پارک اندیشه. امروز شاهد هستیم که شهرستان های دیگر هم در نورپردازی از تهران الگو برداری می کنند. اگر این روند ادامه پیدا کند، ما آخرین نسلی خواهیم بود که توانستیم از سایه سار درختان استفاده کنیم.

این نورپردازی‌ها، بر تلقی فرزندان ما از طبیعت هم تأثیر دارند. از منظر گرافیک شهری، در خاطره جمعی مردم، هر چیزی یک رنگی دارد. مثلا همه ما درخت را گیاهی با تنه قهوه ای و تاج سبز می دانیم و در نقاشی‌هایمان درخت را به همین رنگ کشیدیم. اما وقتی روی درخت نور رنگی می تابانیم که این رنگ هم هر چند ثانیه عوض می شود (نمونه اش نورپردازی درختان در خیابان ولیعصر)، کودکی که این صحنه را می بیند فکر می کند این رنگ ها درست هستند و درخت، لزوما سبز نیست. این برداشت از درخت در نقاشی کودکان نمود پیدا می کند و بعدها هم در تصمیم گیری هایش خود را نشان خواهد داد.

شهروندان از طریق شماره ۱۳۷ شهرداری، می توانند موارد آلودگی نوری را گزارش دهند

شهروندان در این راستا چه وظیفه ای دارند؟

وظیفه ما آن است که آگاهی مردم را در زمینه آلودگی نوری بالا ببریم. مردم باید مطلع شوند و بدانند چه چیزی خوب و چه چیزی بد است. این آگاهی، مطالبه گری به همراه دارد. مردم باید از مسئولان مطالبه کنند. از طریق شماره ۱۳۷ شهرداری، مردم می‌توانند موارد آلودگی نوری را اطلاع رسانی کرده و از شهرداری بخواهند که آن را برطرف کند. مثلا می‌توانند تماس بگیرند و بگویند نورپردازی در فلان نقطه، برای درختان مناسب نیست.

این کارها باعث می شود این روند نورپردازی مخرب متوقف شود و ما آخرین نسلی باشیم که در بهار خواب و با شمردن دنباله دارها به خواب رفته ایم. بچه‌های ما هم حق دارند آسمان پرستاره و درخت سبز را ببینند. طبیعت به ما ارث داده نشده؛ هدیه خداوند به ما است و ما در برابرش مسئولیم.

تصویر نشان دهنده آلودگی نوری در تهران

• ندا زمان فشمی

سید حامد میرزا خلیل، کارشناس ارشد آلودگی های محیط زیست، مدرس حوزه نجوم و عضو تحریریه مجله نجوم است. پژوهش‌های او در حیطه «آلودگی نوری» است. کتاب «آلودگی نوری»، چاپ چند مقاله ISI و چندین مقاله در نشریات داخلی و رسانه ها، حاصل چند سال پژوهش او تا به امروز است.

گفتگوی میرزاخلیل و خبرنگار ما را درباره آلودگی نوری بخوانید:

آلودگی نوری چیست؟

آلودگی نوری یعنی استفاده از نورهای مصنوعی به صورت غیر استاندارد و در جای نادرست؛ یعنی از این نورها در جایی استفاده کنیم که آنجا اصلا نور لازم نداریم. استفاده از یک سری رنگ ها هم در جای نادرست، خوشایند ما نیست و شامل بحث آلودگی نوری می شوند؛ مثلا ما روی درخت که به صورت طبیعی باید سبز باشد، نور بنفش می تابانیم، مهندسی روشنایی، حوزه ای که به بحث آلودگی نوری می پردازد، می‌تواند در کاهش و از بین بردن این نوع از آلودگی بسیار کارگشا باشد.

دقت داشته باشید وقتی از آلودگی نوری حرف می‌زنیم، منظور آن نیست که شب ها از نور استفاد نکنیم؛ بلکه هدف آن است که استفاده نابجا و نادرست از نور نداشته باشیم و نورپردازی ها استاندارد باشند. بدین منظور لازم است برای هر پروژه ای، یک مهندس روشنایی، طراحی نور را انجام دهد.

آلودگی نوری به صورت کلی دو شاخه دارد: یکی شاخه نجومی (آلودگی نوری باعث می‌شود ما نتوانیم ستاره‌ها را در آسمان ببینیم و متجمان از این موضوع آسیب می بینند) و دیگری شاخه اکولوژیکی (سیستم‌های حیات گیاهان و جانوران آسیب می بینند).

استفاده از نور سفید در شب ها، ساعت خواب بیولوژیکی ما را به هم می زند

آلودگی نوری چه زمانی ایجاد می شود؟ کدام نورها و احتمالا چه نوع لامپ هایی در ایجاد آلودگی نوری نقش دارند؟
آلودگی نوری زمانی تولید می شود که در جایی که نور لازم نداریم، لامپ روشن می کنیم؛ مثل منطقه خارج از معابر، آسمان، فضا‌های سبز کنار بزرگراه‌ها، چمن کاری ها و غیره. اگر نور خیلی کم یا خیلی زیاد باشد، در هر دو حالت، آسیب رسان است. استفاده غلط از نور غیر استاندارد، چه داخل منزل و چه بیرون از آن، آسیب‌رسان است. فضای داخل منزل در اختیار خود شهروندان است و باید بحث نورپردازی را به شکل استاندارد مدیریت کنند. مردم باید بدانند از چه لامپی و با چه ولتاژی استفاده کنند. مثلا می توانند در پارکینگ از لامپ کم مصرف استفاده کنند، چرا که مدت کمی در آنجا هستند و رنگ نور هم خیلی اهمیت ندارد. کار ما هر چه دقیق تر باشد، به نور بیشتری نیاز داریم. مثلا در اتاق عمل ۱۵۰۰ لوکس نور نیاز است، برای مطالعه ۵۰۰ لوکس نور لازم داریم و برای راهروها، ۳۰۰ لوکس نور. می توان هنگام تماشای تلویزیون از یک نور کم زردرنگ استفاده کرد. ما به اشتباه فکر می کنیم همه لامپ های کم مصرف، بهترین گزینه ها هستند؛ در حالی که این طور نیست.

انتخاب رنگ لامپ، اهمیت ویژه ای دارد. لامپ های کم مصرفی که رنگ سفید دارند، اختلال بیولوژیکی ایجاد می کنند. نور سفید برای استفاده در شب در داخل منزل، اصلا خوب نیست و ساعت خواب بیولوژیکی ما را به هم می زند. این موضوع یک دلیل علمی دارد. ساعت خواب بیولوژیکی ما با هورمون ملاتونین تنظیم می شود. این هورمون شب ها در بدن ترشح می شود و نور سفید، ترشح آن را متوقف می کند. به این ترتیب، چرخه خواب و بیداری ما به هم می ریزد، طوری که هشت ساعت در شب می خوابیم ولی صبح که بیدار می شویم، هنوز خسته ایم. اما هنگامی که مثلا به یک روستا سفر می کنیم، با اینکه ساعت خواب ما کم شده، ولی خواب‌مان عمیق است و احساس خستگی نداریم؛ چراکه هورمون ملاتونین توانسته به میزان کافی در بدن ترشح شود.

۹۹درصد از اتاق خواب های ما آلودگی نوری دارند. برای اینکه متوجه شوید اتاق خواب شما آلودگی نوری دارد یا نه یک آزمایش ساده وجود دارد: چراغ ها را خاموش کنید. بعد از چند دقیقه که چشم به تاریکی عادت کرد، دست ها را در حالتی که آرنج‌تان باز است باز کنید. اگر توانستید انگشت های دستان را ببینید، نشان می دهد که در اتاق شما آلودگی نوری وجود دارد و احتمالا اختلال خواب دارید.

علاوه بر لامپ های کم مصرف سفید، مصرف لامپ های ال ای دی که توان بالا دارند در منزل هم برای ما مضر هستند و با استفاده از آنها به بدن مان

آلودگی نوری؛ حذف زیبایی از آسمان و زندگی از زمین

تشش وارد می کنیم.

آیا شهرهایی که در آنها زندگی شبانه جاری است، از بیشترین میزان آلودگی نوری برخوردارند؟

نه لزوما. شاید این شبهه ایجاد شود که زندگی شبانه در برخی شهرها، آلودگی نوری ایجاد کرده و به تبع آن، محیط زیست را نابود می کند. ولی واقعیت آن است که در خیلی از شهرهایی که زندگی شبانه در آنها جاری است، همه نقاط شهر کل شب روشن نیستند؛ بلکه معمولا چند خیابان خاص یا مرکز شهر به زندگی شبانه اختصاص داده می شود و بقیه شهر در خاموشی به سر می برد و به این ترتیب، بحث گردشگری و زندگی شبانه هم مدیریت می شود.

یکی از دلایل ظهور سفیدبالک ها آلودگی نوری است

آلودگی نوری چه تأثیری بر محیط زیست دارد؟

آلودگی نوری، برای حیوانات مضر است و در چرخه طبیعی زیست آنها مشکل ایجاد می کند. بسیاری از حیوانات شب زیست هستند که از میان آنها ما بیشتر خفاش و جغد را می شناسیم. وقتی نور زیاد تولید می کنیم، هم داخل شهر انفجار نور داریم و هم بیرون شهر. زیرا بر فراز شهرها یک آسمان تاب و گنبد نوری تشکیل می شود که بر زندگی حیوانات، از جمله پرندگان مهاجر، اثر دارد. این پرندگان به دلیل این نور، از مسیر مهاجرت خود منحرف می شوند، جذب برج های نوری شده و اغلب با این برج ها برخورد می کنند و کشته می شوند. قوه جهت یابی پرندگان به دلیل نور زیاد، با اختلال مواجه می شود. همچنین در خارج شهرها هم حیوانات به خاطر نور نمی توانند شکار کنند و زندگی آنها دچار اختلال می شود.

این آلودگی، روی لانه سازی پرندگان هم اثر دارد. همه می دانیم که محل لانه سازی پرنده، روی درخت است. در معماری های قدیمی، معمولا زیرشیروانی ها هم لانه سازی می کردند. با تغییر سبک معماری، پرندگان فقط امکان لانه سازی روی درختان را دارند. هم در خیابان و هم در پارک ها، درختان در معرض نورپردازی قرار دارند و لانه پرنده همیشه زیر نور است و این در زیست طبیعی و فیزیولوژی پرنده مشکل ایجاد می کند. به این ترتیب پرنده ها مجبور می شوند به حاشیه شهرها مهاجرت کنند. رفته رفته فقط گونه های مقاوم تر، مثل کلاغ، قمری و زاغ، تاب می آورند و داخل شهر می مانند.

دسته دیگری که به واسطه نور شدید آسیب می بینند، حشرات هستند. چرخه زندگی حشرات با طول روز تنظیم شده است. وقتی در شب نور می تابانیم، آنها

احساس می کنند همچنان روز است و زاد و ولد می کنند؛ در نتیجه با پدیده سفید بالک ها در شهر روبرو شده ایم. درسال های اخیر، در خارج از شهر به‌ندرت کرم شب-تاب می بینیم. کرم شب تاب برای جذب جفت، از خود نور تولید می کند و برای این کار نیازمند تاریکی مطلق است. آلودگی نوری روند طبیعی زندگی کرم شب تاب را هم دچار مشکل کرده و آنها نمی‌توانند تولید مثل کنند. به همین دلیل، از تعداد آنها به شدت کاسته شده است.

بهداشت روشنایی در اروپا، به مثابه بهداشت فردی جدی گرفته می شود

• **امروز شاهد هستیم که شهرستان های دیگر هم در نور پردازی از تهران الگو برداری می کنند. اگر این روند ادامه پیدا کند، ما آخرین نسلی خواهیم بود که توانستیم از سایه سار درختان استفاده کنیم**

• **مردم باید از مسئولان مطالبه کنند و از شهرداری بخواهند که آلودگی نوری را برطرف کند تا آخرین نسلی نباشیم که در بهار خواب و با شمردن دنباله دارها به خواب رفته ایم. بچه‌های ما هم حق دارند آسمان پرستاره و درخت سبز را ببینند. طبیعت به ما ارث داده نشده؛ هدیه خداوند به ما است و ما در برابرش مسئولیم.**

دوشنبه ۲۰ اردیبهشت ۱۳۹۸- سال نود و سوم - شماره ۲۷۲۸۶

در اروپا به گونه ای است که چراغ ها و پروژکتورها، آسمان را نشانه نگرفته اند اما در تهران، زاویه تابش مناسبی برای نورپردازی انتخاب نمی کنیم. مثلا زاویه تابش بیلوردهای تبلیغاتی ما عموما رو به آسمان است؛ یا در نورپردازی آنتن برج میلاد، بخش زیادی از نور رو به آسمان است. این نورها باعث ایجاد آسمان تاب تهران شده اند. آسمان تاب تهران تا سیصد کیلومتر دیده می‌شود.

نکته دیگر درباره کشورهای اروپایی آن است که در اروپا، شهرسازی به صورت فشرده انجام می شود و اکثر مناطق زمین برای شهرسازی مناسب‌اند. کشور ما، بخشی کوهستان و بخشی بیابان است. به این ترتیب فضای مرغوب شهرسازی محدود است و جمعیت در یکسری نقاط خاص متمرکز شده و بقیه جاها خالی هستند. کویرهای ما به همین دلیل، غاری از آلودگی نوری و دارای آسمان پرستاره‌اند.

اروپایی ها بهداشت روشنایی را رعایت می کنند و می‌توانند با وجود فضا‌های پر نور شهری، آسمان پر ستاره داشته باشند؛ اما مسأله اصلی در آنجا، آسمان ابری است. آنها به دلیل وجود ابرها، ستاره ها را به ندرت می‌بینند اما در کل، بهداشت روشنایی از نظر آنها، به مثابه بهداشت فردی است؛ رعایت آن ضامن کاهش جرایم، کاهش تصادفات، جذب توریست و غیره است. حال آن که نورپردازی های ما بدون مطالعه و صرفا بر اساس سلیقه شخصی انجام می‌شوند. برای مثال رنگ سبز در فرهنگ ما بازتاب دهنده معنویت است و رنگ قرمز نشانه خونت، استفاده از این دو رنگ در کنار هم، با باورهای معنوی ما سازگار نیست اما معمولا در نورپردازی این را رعایت نمی کنیم؛ یا مثلا در فیلم های ترسناک از نور بنفش استفاده می کنند چون در مخاطب ترس ایجاد می کند؛ اما ما در پل طبیعت، روی درخت نور بنفش می تابانیم!

راهکار شما برای علمی شدن نورپردازی‌ها در ایران، به‌ویژه در تهران چیست؟

نورپردازی نیاز به متخصص دارد. مهندس روشنایی می‌تواند به صورت علمی و استاندارد، یک پروژه نورپردازی را اجرا کند. ما در ایران متخصصان زیادی داریم که پروژه‌های خصوصی خوبی اجرا می کنند و نمونه های خوبی از کارهای آنها را در سطح شهر می بینیم؛ شهرداری و به ویژه سازمان میراث فرهنگی که تا امروز نگاه کمتر علمی به نورپردازی داشته‌اند، باید از این متخصصان استفاده کنند.

نورپردازی نادرست طبیعت را نابود می کند. درخت ها در انتهای روز نیازی به نور ندارند و باید به خواب بروند. وقتی به درخت نور می تابانیم، چرخه فتوسنتز آن مختل شده و درخت رفته رفته ضعیف می شود. به تدریج رفتارهای غیر طبیعی از درختان می بینیم. مثلا در زمستان، درخت هنوز برگ دارد اما به محض آن که دما به زیر صفر درجه برسد، درخت از داخل یخ می زند یا شاخه هایش می شکنند و کم کم آن قدر ضعیف می شود که با یک باد، می افتد. چرخه زندگی حشراتی که داخل درخت زندگی می کنند هم مختل می‌شود؛ پرندگان هم نمی‌توانند لانه سازی کنند. درختان، در مناطق وسیعی از تهران زیر تابش های مصنوعی خرب هستند؛ از جمله در خیابان ولیعصر، بلوار کشاورز، بلوار میرداماد، خیابان پیروزی و پارک اندیشه. امروز شاهد هستیم که شهرستان های دیگر هم در نورپردازی از تهران الگو برداری می کنند. اگر این روند ادامه پیدا کند، ما آخرین نسلی خواهیم بود که توانستیم از سایه سار درختان استفاده کنیم.

این نورپردازی‌ها، بر تلقی فرزندان ما از طبیعت هم تأثیر دارند. از منظر گرافیک شهری، در خاطره جمعی مردم، هر چیزی یک رنگی دارد. مثلا همه ما درخت را گیاهی با تنه قهوه ای و تاج سبز می دانیم و در نقاشی هایمان درخت را به همین رنگ کشیدیم. اما وقتی روی درخت نور رنگی می تابانیم که این رنگ هم هر چند ثانیه عوض می شود (نمونه اش نورپردازی درختان در خیابان ولیعصر)، کودکی که این صحنه را می بیند فکر می کند این رنگ ها درست هستند و درخت، لزوما سبز نیست. این برداشت از درخت در نقاشی کودکان نمود پیدا می کند و بعدها هم در تصمیم گیری هایش خود را نشان خواهد داد.

شهروندان از طریق شماره ۱۳۷ شهرداری، می‌توانند موارد آلودگی نوری را گزارش دهند

شهروندان در این راستا چه وظیفه ای دارند؟

وظیفه ما آن است که آگاهی مردم را در زمینه آلودگی نوری بالا ببریم. مردم باید مطلع شوند و بدانند چه چیزی خوب و چه چیزی بد است. این آگاهی، مطالبه گری به همراه دارد. مردم باید از مسئولان مطالبه کنند. از طریق شماره ۱۳۷ شهرداری، مردم می‌توانند موارد آلودگی نوری را اطلاع رسانی کرده و از شهرداری بخواهند که آن را برطرف کند. مثلا می‌توانند تماس بگیرند و بگویند نورپردازی در فلان نقطه، برای درختان مناسب نیست.

این کارها باعث می شود این روند نورپردازی مخرب متوقف شود و ما آخرین نسلی باشیم که در بهار خواب و با شمردن دنباله دارها به خواب رفته ایم. بچه‌های ما هم حق دارند آسمان پرستاره و درخت سبز را ببینند. طبیعت به ما ارث داده نشده؛ هدیه خداوند به ما است و ما در برابرش مسئولیم.

تصویر نشان دهنده آلودگی نوری در تهران

حرف حساب گردشگری نجومی

درباره گردشگری نجومی که چراغش با چراغ‌های خاموش، روشن می‌شود

● محمدجواد ترابی

گردشگری نجومی، عنوانی است جدید که مجموعه فعالیت‌های گردشگرانه‌ای را که دهه‌ها انجام داده می‌شد، زیر یک پرچم گرد آورده است. تا یک دهه پیش گردشگری نجومی یا Astrotourism صرفاً به سفرهای تفریحی فضایی اطلاق می‌شد ولی حالا معنای آن توسعه پیدا کرده است و مجموعه‌ای از فعالیت‌های گردشگری برای رصد آسمان شب و پدیده‌های نجومی را دربرمی‌گیرد. گردشگران این شاخه از گردشگری، خواه ناخواه در مسیری پیش می‌روند که به توسعه پایدار و تقویت معیشت مردم مناطق کم‌برخوردار بیش از پیش کمک می‌کند. در اینجا به بخشی از تأثیرات گردشگری نجومی اشاره می‌کنیم؛ اما نخست به این پرسش جواب می‌دهیم که گردشگران نجومی دقیقاً چه می‌کنند؟

سرمنشاء گشت‌های نجومی

ابتدای دهه هشتاد با آغاز دوران اوج نجوم آماتوری (مبتنی بر علاقه و رصد) در ایران، جامعه نجومی ایران رونق تازه‌ای به گردشگری داد؛ گرچه گشت‌های نجومی پیش از آن هم انجام می‌شد ولی به این حجم و تعداد نبود. در دهه‌های ۸۰ و ۹۰ با برگزاری گشت‌های نجومی بسیاری تحت عنوان‌های شب رصدی، تور نجومی و رصد آسمان شب، پای بسیاری

بوم‌گردی‌های یک منطقه نیز، واحد گردشگری محبوب، آن واحدی است که فارغ از شمایل بزرگ شده برای خوشایند شهری‌ها، به فرهنگ و هنر و طبیعت منطقه، بیش از باقی احترام می‌گذارد. این گونه بود که در ایران گردشگری نجومی به عنوان زیر شاخه‌ای از «گردشگری جایگزین» و در مقابل «گردشگری انبوه» تعریف شد. گردشگری انبوه، آسیب‌های فراوانی به جامعه محلی می‌زند (مانند وضعیت شهرهای ساحلی شمالی کشور) ولی

در حدود سفرهای محلی و منطقه‌ای است. همین‌طور است رصد بارش‌های شهابی که با حدود و احتمالاتی برآورد می‌شود که نرخ بارش شهابی در وضعیت ایده‌آل چقدر است (چه تعداد شهاب در یک ساعت) و مشتاقان رصد آن صرفاً از آلودگی نوری شهرهایشان خارج و این پدیده را سعی می‌کنند با بررسی وضعیت هوا در نقطه‌ای به دور از آبر و آلودگی نوری ببینند؛ به همین دلیل مشتاقان رصد بارش شهابی کمتر به سفرهای دور

رصدخانه آلاشت مازندران - از مقاصد گردشگران نجومی

گردشگری جایگزین، در پی کاهش آسیب‌ها است.

دریچه‌ای جدید به آسمان

گردشگری نجومی فقط محدود به رصد پهنه آسمان شب با چشم برهنه یا مسلح (با دوربین دوچشمی و تلسکوپ) نیست؛ برخی پدیده‌ها، گردشگران نجومی را به سفر فرامی‌خوانند و برخی مناطق و بناها، آن‌ها را راهی سفر می‌کنند. پدیده‌های بی‌شماری را می‌توان نام برد که مشتاقان نجوم را که الزاماً رصدگر یا منجم آماتور نیستند با خود به نقاط مختلف جهان می‌کشاند. یکی از مهم‌ترین این پدیده‌ها، کسوف یا همان خورشید گرفتگی است که این فرصت را می‌دهد صرفاً در بازه‌ای چند ثانیه‌ای تا چند دقیقه‌ای که خورشید گرفتگی کامل رخ داده، بتوان زبانه‌های خورشیدی را بدون هیچ فیلتری با چشم تماشا کرد (هر چند که تا پیش از وقوع کامل خورشید گرفتگی و پس از اتمام آن و در زمانی که بخشی از سطح خورشید با ماه پوشانده شده، استفاده از عینک‌های مخصوص خورشیدی برای جلوگیری از آسیب به چشم الزامی است). تکرر و پهنه خسوف‌ها یا همان ماه گرفتگی‌ها بیشتر از کسوف‌ها است و عموماً سفرها برای رصد این پدیده (که در شب‌های خاصی ممکن است رخ دهد و از قبل قابل پیش‌بینی است)

و دراز می‌روند. در مقابل مشتاقان رصد شفق‌های قطبی که در یک دهه اخیر رشد چشمگیری داشته‌اند، با توجه به بازه پیش‌بینی‌پذیری پایین آن (در حدود دو شبانه‌روز زودتر) و البته هوای متلاطم نواحی حوالی مناطق قطبی و مدار قطبی (فقط در این مناطق و در فصول سرد و تاریک سال دیده می‌شود)، عملاً با این آگاهی که تماشای شفق قطبی، احتمال بسیار اندکی دارد، دل به سفر می‌سپارند تا بتوانند در آن سرمای استخوان‌سوز، آسمانی رنگارنگ، حاصل برخورد ذراتی جدا شده از خورشید با جو زمین را با چشمان خود ببینند.

اما باز این تمامی آنچه که از اشکال مختلف گردشگری نجومی می‌شناسیم نیست. سفر به رصدخانه‌ها (ابرسازه‌های نجومی) و موزه‌های علم و فناوری نجومی و فضایی در نقاط مختلف کشور و جهان، چشم مشتاقان نجوم و فضا را به گونه‌ای دیگر با آسمان آشنا می‌کند. گردشگری نجومی تعریف جدیدی است و همچنان راه خود را در میان مردم بیشتر باز می‌کند و مقاصدی که تا به حال مورد توجه نبوده، این بار هدف گردشگران قرار می‌گیرند. اما این گونه از گردشگری چه مزایایی دارد؟

بقیه در صفحه ۷

از علاقمندان نجوم به نقاط دور از دسترس ایران باز شد. برخی از نقاط هم مانند کاروانسرای قصر بهرام در شمال دریاچه نمک و در قلب دشت کویر، کویر مرنجاب و بعدها مقاصد گردشگری جدیدی مانند متین‌آباد به میعادگاه‌های همیشگی منجمان آماتور ایرانی بدل شدند. با این حال برخی از این مقاصد مانند قصر بهرام به دلیل صعب‌العبور بودن از تیررس انبوه گردشگران در امان ماندند و برخی نقاط مانند کویر مرنجاب زیر بار سیل گردشگران کمر خم کردند؛ آنقدر که دیگر آن سکوت و آرامش کویری که رصدگران به دنبال آن بودند تا شبی را تا سحر، بدون حضور نورهای مزاحم سپری کنند، در آخر هفته‌ها به آسانی پیدا نمی‌شود. این تجربه و تجربه‌هایی مانند، منجمان آماتور ایرانی را از حضور منفعلانه در محیط‌هایی با پتانسیل بالای گردشگری نجومی به کنشگرانی برای مبارزه با آلودگی نوری و توسعه نورهای مزاحم بدل کرد که با آگاهی بخشی و تعامل با مردم محلی بسیار بکوشند. این سطح از کنشگری البته محدود به آلودگی نوری نشد؛ این روزها با افزایش آگاهی طراحان و برگزارکنندگان گشت‌های نجومی و البته حساسیت خود گردشگران، انتخاب بوم‌گردی‌ها بر هتل‌ها و مکان‌های اقامتی لوکس، اولویت پیدا کرده است. در میان

روز نجوم و ترویج علم در میان مردم

• علی ابراهیمی سراجی

در تقویم هر کدام از ملت‌های دنیا، روزی برای بزرگداشت رویدادی تاریخی از علم و تکنولوژی و دانشمندان مختلف یا رویدادهای مذهبی نامگذاری می‌شود. برخی از این رویدادها با تقویم شمسی، برخی با تقویم قمری و برخی نیز با تقویم میلادی همخوانی دارند. روز نجوم از آن دسته رویدادهای علمی است که برای آشنایی و ترویج عموم مردم با علم نجوم و زیبایی‌های آسمان شب و اسرار کیهان طی ۴۰ سال گذشته برگزار می‌شود. اتحادیه بین‌المللی نجوم در فصل بهار و حدود یک دهه در فصل پاییز این روز را برگزار می‌کند تا با توجه به اقلیم مختلف در دنیا در هوایی مطبوع برگزار شود. قاعده تعیین روز نجوم، اولین شنبه نزدیک به تربیع اول ماه یا همان نیم‌قرص نخست ماه مابین ۱۵ آوریل تا ۱۵ می است. در ایران با توجه به تعطیلی روز جمعه این رویداد معمولاً یک روز پیش از اتفاق جهانی برگزار می‌شود و از ابتدای دهه هشتاد روز نجوم به صورت منظم برگزار شده است.

امسال برای نخستین بار روز و هفته نجوم با ماه مبارک رمضان مقارن شد که فرصت مناسبی برای استفاده از ظرفیت‌های این ماه پر خیر و برکت برای برگزاری برنامه‌های ترویج علم نجوم در میان مردم در قالب برنامه‌های مختلف فرهنگی و اجتماعی در ماه رمضان و توسط ارگان‌های مختلف در سراسر ایران بود. از طرفی تقارن هفته نجوم با آغاز ماه مبارک رمضان، فرصت مناسبی برای ارتباط علمی منجمان با موضوعات مهمی درباره ماه، یگانه قمر زمین فراهم کرد که در ادامه مبحث رویت هلال رمضان و شوال.

انجمن نجوم ایران که طی دو دهه گذشته متولی برگزاری برنامه‌های ترویج علم نجوم در ایران بوده است، طی سال‌های گذشته روز و هفته نجوم را در ایران تعیین کرده است تا منجمان آماتور و حرفه‌ای در سراسر ایران بتوانند با برنامه ریزی این رویداد مهم را برگزار کنند. امسال روز نجوم از افطار ۱۹ اردیبهشت تا سحر ۲۰ اردیبهشت تعیین شد و هفته نجوم به دلیل تقارن با ماه مبارک رمضان از ۱۶ تا ۲۲ اردیبهشت برگزار شد. طی هفته‌های منتهی به روز نجوم، نمایندگان فعال گروه‌های نجومی در تهران و شهرهای دیگر با برگزاری جلسات متعدد برای برگزاری منظم روز جهانی نجوم تلاش بسیاری به کار بستند که طی مراسمی در روز ۲۵ اردیبهشت ۱۳۹۸ از تلاش‌های آنان در باشگاه نجوم تهران تجلیل به عمل آید.

روز نجوم فرصت مغتنمی برای آشناسازی مردم با این علم زیبا و لایزال الهی است. در کشورها و کشورهای مختلف نیز منجمان آماتور و حرفه‌ای در کنار یکدیگر به ترویج علم در میان مردم مشغولند. در این برنامه‌های کاملاً رایگان، هدفی جز علاقه‌مندسازی و ایجاد بستر علمی در میان اقشار مختلف جامعه به ویژه نسل کودک و نوجوان نیست و برخی آموزش‌های ابتدایی و رصدی به مردم منتقل می‌شود. البته منجمان علاقه‌مند نیز به حمایت‌های مختلف از جمله حمایت مالی ارگان‌ها دارند تا بتوانند با فراغت بال بیشتری در این روز به ترویج علم بپردازند.

ما امیدواریم در آینده بیش از گذشته به این مقوله زیبای علمی توجه شود تا ضرورت آشنایی با ارتباط زمین و آسمان برای همگان آشکار باشد.

دبیر برگزاری روز نجوم ۱۳۹۸

با آسمان آشتی کنیم

• مرصاد جعفری

کمتر کسی است که به آسمان نگاه کند و شیفته زیبایی‌های آن نشود. حتی در شهرهای بزرگ و پر زرق و برق که آسمان به نوعی فراموش شده است و جز نورهای سر به فلک کشیده انسان ساخت، چیزی از آسمان پیدا نیست، به یکباره طلوع ماه کامل باشکوه از افق شرق با آن اختلاف اندازه فریبکارانه‌اش تمامی حواس ما را به خود معطوف می‌کند؛ قمری که میلیون‌ها سال است بر آسمان زمین طلوع و غروب می‌کند، اما هر بار دیدنش بعد از رو باری با چالش‌های روزمره نوعی مسکن آرام‌بخش برای روح انسان است.

از ابتدای تولد بشر در این کره خاکی اولین علومی که انسان خواسته و ناخواسته با آن مواجه شد، علوم محیطی و علم نجوم بود و اولین چالشی که بشر اولیه با آن روبه‌رو شد، تغییر فصول ناگهانی در محل سکونتش بود؛ طوری که برای گریز از گزند ناهنجاری‌های آب و هوایی به ناچار باید نسبت به محیط پیرامون و شرایط اقلیمی خود شناخت پیدا می‌کرد. جالب آن که بهترین راه حل برای انسان، نه روی زمین، بلکه در دل آسمان نهفته بود. اگر برای انسان دوران ماقبل تاریخ، آسمان جلوه باشکوه و خیره‌کننده‌ای داشت، روی دیگر ماجرا برای وی شناسایی چهره آسمان بود. با پی بردن به موقعیت اجرام و تکرار تصاویر ستارگان و صور آسمانی، بشر به دانشی ابتدایی از شناخت فصول دست پیدا کرد و به ابزاری نوین برای مقابله با سرما و گرما در آن روزگار مسلح شد و بدین شکل اولین گام‌ها برای انطباق، سازگاری و بقا در سیاره‌مادری را برداشت.

با یکجانشینی و تمدن شدن بشر، پیش‌بینی‌های فصلی از موقعیت اجرام آسمانی به تنظیم تقویمی دقیق و کاربردی برای انتخاب مناسب‌ترین فصل برای کشت محصولات مورد نیاز زندگی منجر شد و تمدن‌هایی نظیر مصر باستان با شناخت موقعیت ستارگان به خصوص ستاره شباهنگ (پرنورترین ستاره آسمان نیمکره شمالی) به زمان طلوع رودخانه نیل پی بردند و تمدن مصر در کنار رودخانه نیل به اوج شکوفایی و اقتدار خود رسید. البته همواره از عهد باستان تا امروز مرز بین دانش نجوم و شبه علمی نظیر تنجیم، باریک بوده است و چه بسیار تمدن‌هایی که به دلیل عدم پیش‌بینی درست رویدادهای نجومی نظیر خورشید گرفتگی و ماه گرفتگی دچار زوال و انحطاط شدند.

اما امروزه نجوم به مدد پیشرفت‌های قرن بیستمی و ظهور نظریه‌های معتبر فیزیکی و نجومی که خود و امداد قرون قبل از خود بوده‌اند، پا به عرصه جدیدی گذاشته است. مرزهای جهان هستی بزرگ‌تر شده‌اند و چه بسا به بی‌نهایت میل می‌کنند. امروزه فارق از دنیای علمی و آکادمیک نجوم، مردم به قدری درگیر گذران امور زندگی هستند که زیبایی‌های آسمان برای آن‌ها پنهان مانده است؛ آسمانی که گونه حیات بر روی زمین از دل آن متولد شده و روزی در دامان آن خواهد آرمید. کیلومترها دور از شهرها همچنان آسمان با زیبایی‌های خود بشر را مات و مبهوت می‌کند و نگاهی به شکوه کمان راه شیری این فکر را در سر می‌پروراند که از کجا آمده‌ایم؟ گونه‌های دیگری همانند ما نیز وجود دارند؟ نجوم، فارق از شگفتی‌های پرکشش خود با تمامی جوانب زندگی انسان درگیر است. تار و پود زندگی انسان با نسبیت‌ها، گرانش و کوانتوم عجین شده و خواه ناخواه قوانین فیزیکی و نسبیتی سیاره‌آبی ما را احاطه کرده‌اند. بشر دیری نخواهد گذشت که گهواره خود را رها خواهد کرد و سرزمینی جدید برای بقا خواهد یافت.

شاید دیر نباشد آمدن عصری که نسل آینده بشر از سکونتگاه جدیدش خیره به سیاره‌مادری خود نگاه کند و در خاطرات به جا مانده از نسل‌های قدیمی خود فرو رود.

ما ناگزیر به آشتی با آسمان هستیم؛ دنیایی رمزآلود و مملو از ناشناخته‌ها.

دانشجوی دکتری آب و هواشناسی

حرف حساب گردشگری نجومی

بقیه از صفحه ۶

اول: زندگی

می‌شود فهرست بلندی از نقاط روستایی، کویری، کوهستانی و ... نوشت که گردشگران نجومی با سفرهای خود موجب رونق منطقه شدند. گردشگرانی که آموختند با خود کالایی مصرفی از شهرها نبرند و حتی کوچک‌ترین خریدهایشان را از مغازه‌های محلی انجام دهند. از خدمات گردشگری محلی و بوم‌گردی بهره ببرند و سعی کنند با تشویق و ترغیب و تعامل دو سویه با مردم محلی، از آنها بخواهند که با کارهای ساده‌ای مانند گذاشتن درپوش روی چراغ‌ها، جلوی افزایش آلودگی نوری را بگیرند تا آنجا که مقصد محبوب گردشگران نجومی بدل شود؛ محبوب گردشگرانی که زمان آمدن‌شان را آسمان مشخص می‌کند و نه تعطیلات آخر هفته. این که ماه نیمه اول (تربیع اول) در آسمان برای عکاسی آسمان شب حضور دارد یا نه؛ این که کدام پدیده در چه روز یا شبی رخ می‌دهد که بتوانند برای آن برنامه بریزند، این که هلال ماه کی در دام می‌افتد تا ماه قمری تازه‌ای شروع شود و آسمانی تاریک را همزمان با خود همراه داشته باشد. بدین ترتیب برای گردشگرانی که حضورشان منحصراً به آخر هفته‌ها نیست، معیشت پایدار نه یک شعار که عملی است که گردشگران نجومی به آن پایبندند.

اما فراموش نکنیم، هر آن که تلسکوپ داشت و مدعی آموزش آسمان شد به این معنا نیست که فعال این حوزه است. چه بسا تورهایی شادی که تحت این عنوان برگزار می‌شوند و مصداق بارز گردشگری انبوه‌اند. این همان جایی است که باید در تعامل دو سویه جوامع محلی و گردشگران نجومی به

نقطه‌ای مشترک برای حفظ آرامش و سکوت و آسمان پاک برسیم. نباید از خاطر ببریم که مشتاقان نجوم علاقه‌ای به تماشای آسمان همزمان با پخش صدایی مانند دیسکو ندارند! آن‌ها برای آموزش دادن و یاد گرفتن، نیاز به تمرکز و آرامش دارند و همین آرامش رویایی کویر و کوهستان است که آن‌ها را از شهر رانده و به دور دست‌ترین نقاط کشانده. مطمئناً با برخورداری تند، رهیافتی حاصل نمی‌شود و فعالان گردشگری نجومی در صددند با ارتقای آگاهی گردشگران نجومی و با تعامل با مردم محلی، حافظان این نقاط دور افتاده کشور باشند.

دوم: مقاصد نو

ایران فقط مثلث اصفهان، یزد و شیراز نیست. اما از گردشگران خارجی که هیچ‌از گردشگران داخلی هم که پیرسی، اولویت‌شان با سرزدن به مقاصد خاص تفریحی و زیارتی است یا همین مثلث، خرده‌ای هم نمی‌شود گرفت؛ اهداف شخصی و البته زیرساخت‌ها مهم‌اند. اما در طولانی مدت این عدم توزیع مناسب سرمایه باعث تغییر چهره همان مقاصد اصلی و کوچک‌تر شدن دیگر شهرها و نقاط کم‌برخوردار کشور می‌شود. یکی از امتیازات این نقاط اما همین آسمان پاک و عموماً فارغ از آلودگی نوری است؛ بهترین دلیل برای کشاندن گردشگران به نقاطی که حتی تصور حضور گردشگران تا پیش از آن در منطقه آسان نبود. اینجا می‌توانیم یادی کنیم از رقابت رصدی صوفی که یک دهه پیش در لادیز سیستان و بلوچستان برگزار شد. آسمان پاک این منطقه بیش از صد رصدگر داخلی به همراه رصدگرانی از کشورهای

همسایه را به این نقطه از کشور کشاند، آن هم ۱۰ سال پیش از آنکه سیستان و بلوچستان نور چشم گردشگری بوم‌گردی ایران شود. روستاهای خراسان جنوبی هم پاتوق دیگر گردشگران نجومی شده‌اند. از آن سوار تفاعلات رشته کوه البرز و دشت کویر و کویر لوت همیشه میزبانان سخاوتمند منجمان بوده و گوشه گوشه آن‌ها، ده‌ها و صدها گشت نجومی برگزار شده است. اگر تا همین ده سال پیش منجمان باید به زمین و زمان برای سفر به این مناطق توضیح می‌دادند، حال می‌شود دید که چقدر همین مناطق برای میزبانی از گردشگران و نه فقط گردشگران نجومی آماده شده‌اند. مقاصد نو و توزیع مناسب گردشگران، یکی دیگر از ارمان‌های گردشگری نجومی است.

سوم: آسمان پاک

این را آخر نوشتیم، نه به این دلیل که کمتر اهمیت دارد، از این سبب که آسمان پاک، مقدمه و نتیجه کار گردشگری نجومی است. هم آسمانی به دور از آلودگی نوری، به تنهایی برای میزبانان خیل گردشگران نجومی جذابیت لازم را دارد (کفایت آن به زیرساخت‌های گردشگری منطقه برمی‌گردد و شرایط سفر رصدگران) و هم رصدگران و مشتاقان نجوم گردشگر در پی آن هستند که بتوانند این آسمان پاک را حفاظت کنند. این حفاظت بی‌شک حرکتی دوسویه است که با تعامل همراه می‌شود، با چراغ‌هایی خاموش؛ خاموش نه معنای تاریکی مطلق بلکه به معنای استفاده بهینه از روشنایی و چراغ‌هایی با سربش. به واقع چراغ گردشگری نجومی با این چراغ‌های خاموش، روشن می‌شود.

